

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din
polletno 300 Din
celoletno 600 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
i stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana Met. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajeva št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

V volivni boj!

Kakor smo napovedali, je danes padla odločitev. Po ponevni posvetovanjih z voditelji raznih strank se je kralj odločil razpustiti narodno skupščino ter kabinetu gg. Vukičevića in Marinkoviča dati pooblastilo za volitve. Volitve se bodo vršile dne 11. septembra. V ta namen se ima izvršiti še mala rekonstrukcija vlade.

Pred vstopom v volivni boj se nam ne bote vsiljuje vprašanje: Zakaj mora cela država v volivno borbo? Odgovor na to vprašanje nam daje motivacija, s katero je vlada kralju predlagala volitve. V tej motivaciji smatra vlada kot glavni vzrok za potrebo volivne borbe, od nekaterih strank toli nezaželeno, dejstvo, da je sedanja skupščina nesposobna, da bi izvedla veliki program, ki ga narekuje današnje državno življenje in njegove velike potrebe.

KAJ NAJ PRINESEJO VOLITVE?

Nove volitve naj nam zato prinesejo sledeče:

V skupščino naj pridejo ljudje, ki bodo imeli več veselja in sposobnosti za konstruktivno delo!

Iz skupščine naj se odstranijo ljudje, ki so bili obeleženi kot korupcionisti, ki so ves čas v tej smeri delovali ter s tem naši državi pripravljali slab in žalosten sloves!

V novo skupščino naj pridejo ljudje, katerih briga bodi ne za se, ampak za vse sloje in za vse panoge narodnega življenja ter ljudskih potreb! Našemu parlamentu je treba ljudi, ki bodo znali ustvarjati ne osebnih in strankarskih programov, ljudi, ki bodo mogli, znali in morali ustvariti prave temelje državnega programa.

NAŠ DRŽAVNI PROGRAM.

Program vsake vlade ima poslednji biti državni program. Le pre pogosto se je doslej na vladnih mestih izvajal program strankarskih interesov na škodo državnih celoti in njenim delom. Mi priznavamo potrebo, da je treba varovati interese posameznih krajev. Toda gledati moramo najprej na to, da se ustvari močan in zdrav državni program, ki bo odgovarjal glavnim potrebam državne celote in s tem tudi glavnim potrebam narodov, pokrajin in krajev.

K temu državnemu programu moramo posebej naglasiti naslednje nujnosti:

Zunanja politika.

V zunanji politiki moramo ohraniti mirno kri! Naša zunanja politika mora biti mirnoljubna! Obkoljeni smo od vseh strani od sosedov, ki jih ne moremo imenovati dobre sosedov. Se veči! Ti sosedji nas neprestano iztiso. Zato nam je v tem položaju treba mirne krvi, da bomo kos velikim nalogam in težkim problemom, ki stoje pred nami ter so vsak dan bolj pereči.

Naš gospodarski program.

Naš gospodarski program označuje silna gospodarska kriza. Ustvariti je treba v državi take pogoje, da bodo davčna bremena čim manjša!

Kmetovalcu je treba dati poceni kredit! Delavec in obrtnik naj dobi delo in kruh!

Industrija naj dobi surovine, da bo mogla producirati in zaposliti delavstvo!

Uradništvo naj dobi položaj, ki odgovarja njegovi izobrazbi, ki je primeren njegovemu študiju in njegovim naporom! Stalnost uradništva je za dobro upravo nujno potrebna!

Šolstvo

naj se čim bolj razvija! Slovenskemu vseučilišču je treba poskrbeti mir, da se bo na kulturnem polju moglo razvijati do popolnega razmaha!

PROGRAM JUGOSLOVANSKEGA KLUBA POSTAL DRŽAVNI PROGRAM!

Na tem stališču je Jugoslovanski klub vedno stal, za ta program se je vedno dosledno boril. Danes imajo slovenski poslanci SLS to siljajno zadoščenje, da se njihovo delo upošteva. Program Jugoslovanskega kluba je sedanja vlada sprejela v svojo motivacijo!

Kdor pozna govore našega voditelja dr. Korošca, ki je razvil vedno in povsod načela tega našega programa, kdor primerja te govore in resolucije SLS z motivacijo vlade za razpust narodne skupščine, ta bo v tej motivaciji našel ne le velike sličnosti z izjavami SLS in njenega voditelja, ampak bo tudi videl, da so cele strani prepisane v motivacijo.

V dosedanji skupščini, ki jo motivacija označuje za nesposobno, je bil Jugoslovanski klub edini, ki je zastopal ta program za vse sloje, zastopal dosledno in vztrajno! Jugoslovanski klub se je boril za ta program, se je boril predvsem za Slovence!

Brezuspešne intrige proti SLS.

Druge stranke v Sloveniji pa so delovale ne le proti tej imperativni nalogi, marveč tudi proti slovenskemu ljudstvu. In to je najbolj žalostno! Slovenskemu ljudstvu se daje sedaj najlepša prilika, obračunati s temi strankami! Se zadnje dni so te stranke skušale z največjimi intrigami škodovati ugledu Jugoslovanskega kluba in s tem škodovati življenjskim interesom slovenskega naroda.

Močnemu vodstvu Jugoslovanskega kluba se je posrečilo uveljaviti svoj program v tej smeri, da bo njegov program državni program in program vsake bodoče vlade! Obenem se mu je posrečilo stabilizirati nadstrankarski upravni aparat v Sloveniji. Najvrstnejši temelj za stabilnost uradništva je postavljen v Sloveniji!

Nočemo mandatov s protekcijo!

Ponudbe, ki so se tekom zadnje krize nudile Jugoslovanskemu klubu za vstop v vlado, je Jugoslovanski klub odbil, ker si je svest svoje življenjske moči med slovenskim ljudstvom in ker si ne mara dati očitati, da je prišel od mandatov s pomočjo kateregakoli aparata ali protekcije. Tega pa o ostalih strankah ne moremo trditi.

SLOVENSKO LJUDSTVO NAJ ODLOČI!

Odločitev ima v rokah slovensko ljudstvo! Motivacija vlade dokazuje, da je stališče Jugoslovanskega kluba bilo čisto pravilno. Politika Jugoslovanskega kluba je sprejeta kot državni program! In s tem je bodočnost v rokah Jugoslovanskega kluba!

Zato odločitev slovenskemu narodu v tej volivni borbi ne bo težka. Ta odločitev bo danes lažja kot kdaj prej! Zaupanje, ki ga je slovenski narod doslej izražal Jugoslovanskemu klubu, niso Jugoslovanski klub in slovenski poslanci SLS nikdar zlorabili. Pač pa so s svojim poštenim, odkritim, odločnim in dolednim delom dosegli, da Jugoslovanskega kluba ne spoštujejo le Slovenci, ampak tudi Srbi in Hrvati!

Zato SLS in Jugoslovanski klub mirno gresta v volitve v prepričanju, da bo slovensko ljudstvo kot en moč stalo za njima, in v upanju, da bodo tudi Srbi in Hrvati prešli na pota tiste programatične politike in političnega dela, ki ga je doslej zastopal Jugoslovanski klub. Trdno upanje imamo, da bodo sedaj tudi Srbi in Hrvati poslali v narodno skupščino take poštene, delavne in iskrene moči, s katerimi bo Jugoslovanski klub v bodoče lahko uspešno gradil trdne in solidne temelje našega državnega življenja ter tako ustvarjal boljše življenjske pogoje za slovenski narod in za slovensko delovno ljudstvo posebej!

Zato s samozavestjo in pogumom v volivni boj!

V Sloveniji ostane pri starem.

r Belgrad, 15. jun. (Izv.) Kakor smo sinoči javili, ni v Sloveniji nobenih sprememb glede velikih županov. Dosedanja velika župana sta dokazala, da zaslužita polno zaupanje vsake vlade in sta ostala na svojem mestu. Spremenili so se veliki župani za Zagreb, Varaždin, Sombor in drugod, ki so se eksponirali za samostojne demokrate. S tem so pokazali, da ne morejo priti v poštev pri volitvah, ki morajo biti svobodne.

Anglija bo posredovala.

v London, 15. jun. (Izv.) Angleška vlada namerava posredovati v albansko-jugoslovanskem konfliktu v tem zmislu, da bo poskušala doseči pri albanski vladi, da izpusti na prosto dragomana, pri jugoslovanski vladi pa bo posredovala, da ta omili svoje stališče.

Tabor na Limbarski gori pri Moravčah.

Vsej bližnji in daljni okolici naznanjamo, da bo v nedeljo 19. junija na Limbarski gori pri Moravčah VELIK LJUDSKI TABOR, in sicer ob 11 dopoldne. - Govorijo poslanci in drugi. Vabimo k obilni udeležbi.

Narodna skupščina razpuščena.

Volitve bodo 11. septembra. - Nova skupščina je sklicana na 5. oktobra.

Belgrad, 15. jun. (Izv.) Danes popoldne je izšla izredna izdaja »Službenih Novin«, ki prinaša kraljevi ukaz o razpustitvi narodne skupščine. Ukaz se glasi:

Mi Aleksander I., po milosti božji in volji narodovi kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev na predlog našega ministrskega predsednika, našega notranjega ministra in po zaslišanju našega ministrskega sveta, na podlagi čl. 5. ustave in čl. 1. in 2. zakona o volitvah narodnih poslancev

smo odredili in odrejamo,

da se narodna skupščina, ki je bila izvoljena na dan osmega februarja 1925 in z Našim ukazom od 17. aprila t. l. sklicana v izredno zasedanje za 1. avgusta, razpusti.

Volitve narodnih poslancev za 4letno skupščinsko periodo 1927-31, 9. 30 (čl. 69. ustave) se izvršijo v vsej kraljevini SHS dne 11. septembra 1927 po predpisih zakona o volitvi narodnih poslancev.

Narodna skupščina, izvoljena na dan 11. septembra 1927 se sklicuje v izredno zasedanje na dan 5. oktobra 1927.

Predsednik našega ministrskega sveta, naš notranji minister naj izvršita ta ukaz.

Topola, 15. junija 1927.

Aleksander, s. r.
Podpisi ministrov.

Motivacija vlade za razpust skupščine.

r Belgrad, 15. jun. (Izv.) Pismo, ki ga je poslal predsednik vlade Vukičević s podpisami vseh ministrov na kralja in ki vsebuje razloge, vsled katerih zahteva vlada razpust skupščine, se glasi:

Ko je sprejela državno upravo, je smatrala vlada za svojo glavno nalogo, da pripravi program zakonodajnega dela, kako bi se pospešila ureditev upravnih razmer in čim preje ustvarili zadovoljivejši pogoji za nemoten razvoj državnega gospodarstva. V tej smeri se je vlada ozirala na tista vprašanja, katerih zakonodajna ureditev se določa z državno ustavo, oziroma katerih ureditev je neobhodna posledica sklepov na podlagi ustavnih odredb, brez katerih ureditev se ne more smatrati, da se je ustava izvedla.

Vlada je ta vprašanja proučila in ugotovila, da dosedanja zakonodajna delavnost ni zadovoljila stvarnih potreb države in narodnega življenja in da se cela vrsta državnih uredb stvarno do danes ni izvedla. Po mnenju vlade je sprejetje teh zakonov glavna dolžnost zakonodajne oblasti in se njih izdelava ne sme dalj odlašati.

Četudi je težko navesti v enem samem poročilu izčrpano vse zakonske načrte, ki naj se predložijo narodni skupščini, si vlada radi primera in da bi obeležila obsežnost in važnost svojega posla, dovoljuje navesti, da se ti zakoni nanašajo: na organizacijo vrhovne oblasti (zakon o volitvah narodnih poslancev), na organizacijo samoupravnih oblasti (zakon o občinah), na revizijo zakona o oblastnih in okrajnih samoupravah, o upravni razdelitvi države, ki se je uredila samo za prvo silo, na organizacijo upravne oblasti, organizacijo sodnijske oblasti, na ureditev verskih odnošajev, na organizacijo cerkev itd.

Ta že itak obsežni program naj se izpolni s sprejetjem zakonov, ki so potrebni za končnoveljavno konsolidiranje in ozdravitev državnih financ in zakonov, s katerimi se bo ozdravila gospodarska kriza in zagotovil intenziven gospodarski razvoj države. Vse ljudstvo živi v težki gospodarski krizi. Njene težke posledice zelo občutijo vsi sloji ljudstva, posebno pa naš kmet, ki predstavlja štiri petine življa in bogastva naše države.

Naš kmet se muči in težko dobi najpotrebnejše za svoje vzdrževanje. Radi tega je potrebno, da se sprejme zakon o državnem računovodstvu, o organizaciji finančne oblasti, v neposrednih davkih, da se izvajanje zakonov privede v sklad z nemotnim razvojem domačega gospodarstva. Z druge strani naj se ustanovi Gospodarski svet in naj se revidira celokupno gospodarsko zakonodajstvo kakor tudi uredbe z zakonsko močjo, da se državno gospodarstvo razreši mnogostevilnih in nepotrebnih upravnih obveznosti in formalnosti, ki ga ovirajo v njegovem razvoju.

Radi končnoveljavne ureditve agrarnih

r Belgrad, 15. jun. (Izv.) Sinoči smo javili, da se je iz vladnih krogov zatrjevalo, da je ukaz o razpustu skupščine in o razpisu volitev in o rekonstrukciji vlade kot volivne vlade podpisan. Predsedništvo vlade je danes te vesti potrdilo. Ko je predsednik vlade Vukičević prispel v predsedništvo vlade, je izjavil časnikašem, da je prišla njegova ura in da lahko pove, da je iz Topole prispel kurir, ki je prinesel ukaz o razpustu skupščine in o razpisu volitev za 11. septembra 1927.

Takoj nato je predsednik vlade na seji ministrskega sveta obvestil ministre o rezultatih svoje večerajšnje audijence. Kar se tiče samega ukaza o izpolnitvi vlade, ni predsednik hotel dati nobenih izjav, češ, da bo to časnikašem sporočil tekom jutrišnjega dneva.

V glavnem so naše vesti resnične. Poštno ministrstvo prevzame Vlačko Kocić, narodno zdravje dr. Aca Savić, ministrstvo za vere Dragomir Obradović, dosedanjji pomočnik za min. prosvete, pravosodje prevzame dr. Dušan Subotić, predsednik belogradskega kasacijskega sodišča, prosveto dr. Ninko Perić, izenačenje zakonov dr. Grga Angjelinović.

Ti novi ministri seji niso prisostvovali. Tisti, ki so prisostvovali, so se izražali zelo optimistično.

Iz razumljivih razlogov so bili zelo zadovoljni z uspehi svojega dosedanjega delovanja.

odnošajev je treba izpremeniti obstoječe zakone, oz. sprejeti nove. Čim preje je treba uveljaviti vprašanje cenenih kreditov za ustanovitev kmetijskih in konsumnih zadrug, da bo kmet dobil za svoje pridelke, ki jih pridelava s težko muko polno ceno.

Končno je cela vrsta zakonov o javnih delih, o graditvi železnic, o melioraciji itd. Z najetji posojil naj bi se ustvarili novi pogoji za naše gospodarsko življenje in za neobhodno gospodarsko okrepitev države.

Vprašanje naše industrije se mora vsestransko obravnavati in najti rešitev, ki bo ustvarjala zadovoljive pogoje za razvoj domače industrije in ki bo zadovoljila proizvodnjo surovin in uporabo industrijskih izdelkov.

Naravno je, da vplivajo neurejene razmere v kmetijstvu in industriji zelo tudi na našo trgovino, ki ji je treba polnega razvoja.

Tudi delavski stan trpi pomanjkanje vsake vrste radi zastoja v industriji in trgovini. Tudi delavskemu vprašanju se mora posvetiti posebna skrb, da se zboljša splošno stanje delavstva.

Ugotavljamo nujnost izvedbe tega zakonodajnega programa vlade. Obenem ugotavljamo, da je ta program tako ogromen in da obsega vprašanja velike važnosti, da ga ni mogoče izvesti s sedanjo narodno skupščino, kateri je poteklo več kot pol ustavne roka.

Za veliko zakonodajno delo, ki čaka vlado, je nujno potrebna narodna skupščina, ki bo imela pred seboj polno delavno periodo in ki se bo izvolila za to delo.

Radi tega si dovoljuje vlada prositi Vaše Veličanstvo, da blagovolite odrediti, da se narodna skupščina, ki je bila izvoljena 8. februarja 1925., razpusti in da se dne 11. septembra 1927 vršijo volitve narodnih poslancev. — Podpisi vseh ministrov.

Ost volivnega boja.

GLAVNE VOLIVNE TENDENCE SEDANJE VLADE.

r Belgrad, 15. jun. (Izv.) Velika pozornost se posveča gibanju v radikalnem klubu. Vse struje v radikalnem klubu se z mrzlično naglico pripravljajo na volitve in delajo na to, da se zedinijo in da se njihova notranja strankarska vprašanja razčistijo in da gredo enotni na volitve.

Sklicanje glavnega odbora se živahno komentira. Nekateri pesimisti zatrjujejo, da bo pri tej priliki Vukičević s tovariši izključen iz stranke. Objektivni politični krogi so mnenja, da bi to ne bil zdrav korak za ureditev razmer in da izvirajo te vesti iz tabora samostojnih demokratov, ki skušajo na vseh straneh intrigrirati in na ta način prikriti svoj veliki poraz, ki so ga doživeli pri vsem razvoju sedanje krize. Dogodki so samostojne demo-

krate prehiteli. Oni so danes desorientirani. Zanašajo se na razpad radikalne stranke in živijo od iluzij, da bodo na njihov račun kaj dobili. Jasno je, da se samostojni demokrati pri razvoju sedanje krize niso upoštevali, kar dokazuje ukaz o velikih županij, kajti na Hrvaškem so se postavili za velike župane izraziti nasprotniki samostojnih demokratov.

Volivna vlada gre na eni strani proti korupcionizmu, na drugi strani proti samostojnim demokratom, ki so bili s korupcionisti v ozkih zvezah in končno proti Radičevi politiki, ki je škodljiva ljudstvu in državi. To so glavne tendence sedanje vlade.

Vpliv moskovskega krvoprelitja.

v Pariz, 15. junija. (Izv.) Poročila iz Rusije, ki povedo o številnih usmrtilih antibolševikov, bodo, kakor vse kaže, imela precejšen vpliv na Zapadu. Bolje pomoči bi si Anglija skoro ne mogla želeli v podporo svoje kampanje proti Sovjetski Rusiji na kontinentu. Oni krogi, ki so obsojali korak angleške vlade, so utihnili in skoro nimajo več argumentov proti vabilom desničarskih strank, ki pozivajo na enoten nastop z angleško politiko. Bivši vojni minister Maginot, eden najbližjih prijateljev Poincaréja je v enem zadnjih govorov odločno nastopil za popolen prelom diplomatskih odnosov s Sovjetsko Unijo. Podobno orientacijo kaže tudi »Temps«, ko razpravlja o odnosu med Rusijo in Poljsko. List smatra zahtevo svetovet, naj bi Poljska pregledala iz države vse antibolševike, kot popolnoma nesprejemljivo in nezdružljivo s samostojnostjo države. Nobena država si ne more dovoliti, da bi silila drug narod, da zavzame kako posebno stališče glede azilske politike. Kako intenzivno se bavijo ne samo tukajšnji politiki, temveč tudi diplomati v Ženevi z angleško-ruskim konfliktom, kažejo poročila iz Ženeve. Angleški krogi poudarjajo, da bi vsak nesporazum med Francijo in Nemčijo zadel tudi Anglijo. To velja tako za izpraznitev Porolja kakor tudi za vprašanja nemških utrd na vzhodni meji in za francosko-nemško-ruske odnose. Glede teh vprašanj hoče Anglija biti popolnoma na jasnem in želi spoznati namere Nemčije iz direktnih pogajanj, ki se bodo vršila v ta namen med Chaberialinom in Stresemannom.

Konflikt med Poljsko in Rusijo poostren.

v Berlin, 15. junija. (Izv.) »Lokalanzeiger« javlja iz Rige: Iz Moskve poročajo, da se je konflikt med Poljsko in Rusijo zelo poostрил. V svoji tretji noti bo sovjetska vlada vztrajala na tem, da Poljska izpolni vse zahteve. Jutri se bo radi tega vršil razgovor med poljskim poslanikom v Moskvi in Litvinovom. Ruski politični krogi so odobrili Litvinovo politiko proti Poljski in so mu dali nalog, da mora od Poljske zahtevati, da izžene vse antibolševike iz države, ker bo sicer Rusija posegla po represalijah.

v Varšava, 15. junija. (Izv.) Socialno demokratski list »Robotnik« obsoja drugo noto Sovjetske Unije ker skoro neizogibno mora težkoče, ki so nastale, še povečati. Odgovornost za poostren položaj pade sedaj na Rusijo, ki lahko miselno ogroža mednarodni mir. »Rzecz pospolitą«, krščansko socialni list, pravi, da so moskovski komunisti v svoji krivljivosti izgubili glavo. Točki 2. in 3. v ruski noti sta tako nezaslišani, da se ne sme sovjetski noti pripisovati nikakega vpoštevanja več.

Svet Društva narodov.

v Ženeva, 15. jun. (Izv.) Pri današnjih razpravah o delu pripravljavnega odbora za razorožitveno konferenco v svetu Društva narodov, je dr. Stressemann izjavil, da sicer ne podcenjuje dosedanjega dela, mora pa reči, da pripravljavni odbor ni bil v stanju, da bi to vprašanje spravil naprej. Vprašanje razorožitve je eno najvažnejših nalog Društva narodov in v rešitvi tega vprašanja leži glavni pomen obstoja Društva narodov. Vprašanje razorožitve je treba pospešiti in ga morajo vzeti resno v pretres vse države.

v Ženeva, 15. jun. (Izv.) Svet Društva narodov je razen vprašanja Memela razpravljati tudi o poročilu o pripravah za razorožitveno konferenco. Svet je sklenil, da se radi tega vprašanja ponovno skliče posebna seja. Na seji so nato poročilo sprejeli na predlog Chamberlaina. Belgijski minister Vandervelde je izrazil prepričanje, da je nemogoče, da bi se to vprašanje pustilo na sedanji mrtvi točki. Apeliral je na vse vlade, da uresničijo načela razorožitve.

VOLITVE NA IRSKEM.

v London, 15. jun. (Izv.) Končni izidi volitev na Irskem, razen volitev na obeh univerzah, ki se objavijo jutri, so sledeči: vladna stranka dobi 45, republikanci 44, delavska stranka 22, neodvisna stranka 12, farmerji 11, manjše skupine 13 mandatov.

DELAVSKA OLIMPIJADA.

v Praga, 15. jun. (Izv.) Listi poročajo, da bo na delavski olimpijadi, ki se bo vršila 28. junija, zastopanih 14 narodnosti. Samo iz Nemčije pride 1500 udeležencev. Računajo, da se bosta zletela tudi Albert Thomas in Mac Donald.

Navodila pri pripravah za volitve v narodno skupščino.

Volivni odbori. - Reklamacije. - Varuhi skrinjic.

Načelnikom krajevnih odborov!

Skličite sejo krajevnega volivnega odbora, izpolnite odbor za zaupniki iz vseh vasi v občini, odredite, da odbor dobi prepis volivnega imenika za volitve v narodno skupščino, določite zaupnike, ki naj izvrše reklamacije volivnega imenika in nemudoma sporočite tajništvu SLS v Ljubljani, oziroma v Mariboru imena in naslove predstavnikov in namestnikov (varuhov skrinjic) kandidatne liste SLS na vaših voliščih! Tajništvo SLS.

Somišljeniki SLS v Ljubljani!

Volivni imeniki za volitve v narodno skupščino so od petka dalje na razpolago vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 7 zvečer v tajništvu SLS, Jugoslovanska tiskarna, II. nadstropje. Vsak naš somišljenik naj se tu prepriča, če je vpisan. V tajništvu se dobe vse informacije glede vlaganja reklamacij.

Popravljanje volivnih imenikov za narodno skupščino.

Narodna skupščina je razpuščena, volitve bodo 11. septembra 1927.

Prvi predpogoj, da se na volitve dobro pripravimo je, da z vso skrbnostjo izvršimo vse, kar določa volivni zakon.

Slovenska ljudska stranka poziva svoje zaupnike in voditelje krajevnih odborov, da skrbno predvsem, da bo vsak naš pristav vpisan v volivni imenik, da s tem dobi volivno pravico. Tozadevna določila zakona so sicer že splošno znana, toda radi varnosti jih ponavljamo.

KDO IMA PRAVICO VOLITI?

Vsak, ki je vpisan v volivni imenik. Zato naj krajevni zaupniki SLS poskrbe, da bodo vsi somišljeniki naše stranke, ki so: 1. šest mesecev nastanjeni v občini, 2. ki so do dne 15. junija 1921 doživeli 21. leto in so naši državljani, v volivnem imeniku. Uradniki, duhovniki in vsi javni nameščenci pa se morajo vpisati v volivni imenik takoj, ko se preselijo v občino, kjer opravljajo svojo službo. Fantje, ki so odslužili svoj kadroški rok, se vpišejo takoj, ko odslužijo, v tisti občini, v kateri so prebivali pred odhodom v vojaško službo.

Volivne pravice pa nimajo 1. tisti, ki so obsojeni na ječo, 2. ki so obsojeni na izgubo državljanstva, dokler traja ta kazen, 3. tisti, ki so v konkurzu, 4. tisti, ki so pod skrbstvom.

KAKO VLOŽIM REKLAMACIJO?

Reklamacije se bodo smele vlagati za te volitve veljavno še do 29. junija 1927. Toda ne odlašati! Takoj ta teden naj gre naš zaupnik k občinskemu uradu in pregleda in prepiše volivni imenik. Krajevni odbor SLS naj ugotovi, kateri volivci SLS so izpuščeni in kateri nasprotniki so neupravičeno vpisani. Reklamacije vložite potem čimprej. To že iz razloga, da jo lahko ponovite, če vam prvo občinski urad iz kakakega razloga zavrne, pa je mogoče napako takoj popraviti.

Popravek volivnega imenika se zahteva pismeno ali ustmeno pri občinskem uradu. Zahteva je kolekov in taks prosta. Priložiti pa je treba pravnoveljavne javne listine kot dokaz za upravičenost zahtevanega popravka. Zahtevi za vpis je treba priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovnico, 3. potrdilo občinskega ali policijskega urada, da dotični biva že nad šest mesecev v občini. Javni uradniki morajo mesto občinskega potrdila o bivanju priložiti izvirnik ali overovljen prepis odloka, s katerim so bili imenovani na službovanje v dotično občino. »Vojniška isprava« potrjuje državljanstvo in rojstne podatke. Mesto navedenih listin se sme priložiti tudi nadomestna potrdila, ki jih navajamo spodaj v podrobnem navodilu. — Druge listine pa ne veljajo kot priloge.

Pismene reklamacije mora podpisati kak volivec, ne kako društvo in tudi ne kaka organizacija, n. pr. krajevni volivni odbor SLS.

RESITEV REKLAMACIJE.

Vsako zahtevo popravka volivnega imenika mora občinski urad rešiti v petih dneh. Če kdo v petih dneh ne dobi rešitve, naj smatra, da je občinski urad njegovo zahtevo odklonil. Dotični naj se takoj šteti na pritožbi na deželno sodišče v Ljubljani, župana pa naj vsled malomarnega poslovanja naznanijo okrajnemu glavarstvu. Prepis naznanila naj pošlje vsak glavarstvu tajništvu SLS, da bomo s takimi gospodi po potrebi obračunali ob ugodni priložnosti. Opozorjamo, da so vse oblasti dolžne izdati brezplačno potrebne listine za reklamacije najkasneje v 24 urah. Kjer bi naleteli na tozadevne težave in nagajanja, obvestite o tem glavno tajništvo SLS.

ZUPANI.

Kot ljudski zastopniki so župani dolžni pri popravah volivnega imenika svojim občanom pomagati z nasveti in v vsakem oziru

skrbeti, da bodo vsi upravičenci vpisani. V občinah z več volišči je treba volivne imenike deliti in jih prirediti za vsako volišče posebej. Ne pozabite vpisati popravke v vse dele tako deljenega volivnega imenika.

Pozor pri popravljanju volivnih imenikov.

Letos, ko se v mnogih občinah istočasno z volitvami v narodno skupščino vrše v mnogih občinah tudi občinske volitve, je treba prav posebno paziti na to, da ima županstvo za vsake teh volitev poseben volivni imenik in da je treba reklamacije za volitve v narodno skupščino vlagati na podlagi tega volivnega imenika, reklamacije za občinske volitve pa na podlagi imenika za občinske volitve. Glavna razlika med volivnima imenikoma je v tem, da so v volivni imenik za narodno skupščino vpisani vsi tisti, ki prebivajo v občini že šest mesecev, za občinske volitve pa se zahteva celoletno bivanje v občini.

Podrobna navodila za reklamacije.

Da ne bodo naši zaupniki z reklamacijami imeli sitnosti in težave, objavljamo še sledeča navodila, ki naj jih zaupniki shranijo in pouče o njih vse člane krajevnih volivnih odborov SLS.

1. Volivni imeniki morajo biti stalno razpoloženi v občinskem uradu. Vsakdo ima pravico po stavku 2 člena 5 zakona o volivnih imenikih št. 183 Uradnega lista št. 67—22, volivni imenik pregledati, prepisati zase, bodisi za drugega in zahtevati njegov popravek.

2. Ravnotako ima pravico vedno vsakdo vlagati reklamacije zase ali za drugega. Reklamacije je vložiti pri občinskem uradu ustno na zapisnik ali pismeno.

3. Reklamacijo je napraviti za vsakega volivca posebej.

4. Ako nima stranka rojstnega in krstnega lista in je nabava otežkočena, oziroma onemogočena o pravem času, zadostuje tudi druga od pristojnega oblastva temeljem rojstnega lista izdana listina, kakor: šolsko izpričevalo, poselska in delavska knjižica ali vojaški dokument, iz katerega so razvidni rojstni podatki, ki so se morali brezdvomno ugotoviti pri izdaji take listine na podlagi krstne matice.

5. Namesto domovinskega lista zadostuje tudi poselska knjižica ali potrdilo pristojnega političnega oblastva, da je reklamirana oseba državljani SHS, odnosno Slovan po narodnosti in jeziku. Enako zadostuje za izkazilo glede rojstnih podatkov in državljanstva, ako se predloži opcijska listina ali izkazilo o vojaškem službovanju v kraljevini SHS. Da je volivec Slovan po narodnosti in jeziku zadostuje njegov pravilni potni list, vidiran od tukajšnjega političnega oblastva, v kolikor je iz njega razvidna ta okolnost, sicer pa potrdilo politične oblasti, policijskega ravateljstva ali okrajnega glavarstva.

6. V zahtevi popravkov krstnih imen, oziroma priimkov, bivališča itd. je ob sebi umevno, da se mora postopati prav tako kakor pri sestavi reklamacije za vpis ali izbris, ter se morajo priložiti tudi potrebna izkazila pristojni oblasti.

7. Poslovanje o vsaki reklamaciji pri občinskem uradu je po čl. 8—10 zakona o volivnih imenikih št. 184 Uradni list št. 67—22 sledeče:

Pri vsakem občinskem uradu sta poleg župana določena od občinskega sveta še dva člana, kateri skupno tvorijo reklamacijsko komisijo pri občinskem uradu. Ti člani vzamejo vsako zahtevo popravka s prilogi in v pretres in jo rešijo v obliki zapisnika tekom petih dni. V občinah, kjer so občinski odbori razpuščeni, rešuje pri občinskem uradu vložene reklamacije pristojno okrajno sodišče. Zapisnik je kratek in naj se napiše na hrbet reklamacije, kakor je razvidno v spodnjem obrazcu. Ako se v reklamaciji zahteva vpis ali izbris volivca v imeniku, ne da bi bilo navedeno, katerega imenika se zahteva popravka tiče, morajo člani reklamacijske komisije v svojem sklepu ugotoviti, ali je dotični popravek izvršiti v obeh volivnih imenikih ali samo v enem.

Izda se sklepa reklamacijske komisije vroči občinski urad vlagatelju reklamacije in prizadetem volivcu. Ko preteče po vročitvi tri dni, predloži občinski urad z dopisom, kakor je razviden v dolnjem obrazcu, na hrbetu reklamacije sklep, s katerim je reklamacijo rešil, vročilnico in reklamacijo, kratko celoten spis z vsemi prilogi prvostopnemu sodišču v poslovanje. Ko prvostopno sodišče odobri predloženi sklep, šele potem sme občinski urad vpisati zahtevano spremembo v volivni imenik.

OBRAZEC ZA REKLAMACIJO ZA VPIS.

Štev. vlož. zap.:

V volivnih zadevah takse prosto.

Županstvo v ... dne ...

Zglasi se ... (stan, bivališče, hišna št.) in pravi:

Jaz nisem vpisan v volivni imenik za volitve v narodno skupščino.

Prilagam potrdilo župnega urada (rojstni, krstni list), da sem star nad 21 let, potrdilo občinskega urada, da sem pristojen v to občino (domovnico, iz katere je razvidno, da sem pristojen v občino ... opcijsko listino, potrdilo pristojnega političnega oblastva, da sem državljani SHS, potni list, vidiran od tuzemskega političnega oblastva, da sem Slovan po plemenu in jeziku).

Z ozirom na to predlagam, da se me vpiše v volivni imenik za volitve v narodno skupščino.

Podpis župana in tajnika. Podpis stranke. (Pečat.)

Štev.

Županstvo v

Predstojeca reklamacija se osvoji (ali pa, ako ni pravilna: se zavrne; tu se navede vzrok zavrnitve, n. pr. ker ni priloženo izkazilo starosti, izkazilo državljanstva ali vsled drugega pogreška).

V, dne

(Podpisi članov reklamacijske komisije in župana.)

(Pečat.)

Se predloži deželnemu sodišču v Ljubljani v poslovanje.

Županstvo v, dne

Pečat. Podpis župana.

OBRAZEC ZA IZBRIS IZ VOLIVNEGA IMENIKA.

Štev. vlož. zap.:

V volivnih zadevah takse prosto.

Županstvo v, dne

Zglasi se ... in pravi: Volivec I. I. (stan, bivališče in hišna št.), vpisan v volivnem imeniku za vas ... za volitve v narodno skupščino pod tekočo št. se je preselil glasom priloženega potrdila občinskega odbora iz vasi ... v vas ...

Zahtevam, da se imenovani v volivnem imeniku izbrise za vas ... in vpiše v imenik za vas ...

Podpis župana in tajnika. Podpis stranke. (Pečat.)

OBRAZEC ZA POTRDILO ŽUPNEGA URADA

Štev.

V volivnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

Anton Poženel, zakonski sin Matevža Poženel in Ivane, rojene Kristan, je bil rojen v ... dne ... leta ...

Župni urad v, dne

Pečat. Podpis župnikov.

OBRAZEC ZA POTRDILO ŽUPANSTVA.

Štev.

V volivnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

I. I. (poklic, bivališče, hišna št.), stane v tej občini stalno že nad šest mesecev in je pristojen v občino ... glasom podatkov iz tuuradne matice.

Županstvo v, dne

Pečat. Podpis župana.

Položaj na Kitajskem.

v Shanghai, 14. junija. (Izv.) Stranka Čangkajska je priredila v nedeljo velike demonstracije v Shanghai ob priliki zmage Čangkajskovih čet pri Hančavu (30 km severno od Hsuečava). Šantunške čete so se morale umakniti s svojih zadnjih postojank v pokrajini Kiangsu. Kvoje čete so zbrali zopet na severu v Linčeuu, ki leži v provinci Šantung.

Radi pošiljanja novih japonskih čet v Šantung je zelo zraslo sovraštvo proti Japoncem. Veliko kitajskih organizacij je sprejelo resolucije, ki zahtevajo, da Japonska odpokliče svoje posadke. Tudi zahteva, naj se bojkotira japonsko blago, se vedno pogosteje ponavlja. Casopisje je pričelo z ostrimi napadi proti Japoncem.

Resnica o tiskovnem procesu Zebot contra dr. Reisman.

Na članek pod gornjim naslovom v štev. 129. smo prejeli naslednji popravek: Ni res, da so zaslislane priče v tiskovni pravdi Zebot contra dr. Reisman dne 7. junija po ogromni večini zanikale in izključile trditve, da bi bil Zebot koga pretepal, ali da bi bil komu nastavlil revolver na prsi, marveč je nasprotno res, da je večina prič, bodisi v celoti, bodisi deloma potrdila, ali vsaj podkrepila trditve, da je Zebot več ljudi s silo spravil iz dvorane, da je nekega delavca neusmiljeno pretepal in da je drugemu nastavlil samokres na prsi in je res, da je senat oprostil toženca v teh točkah, ker je glasom ustmeno povedanih razlogov sodbe smatral za dokazano, da je bil Zebot res glavni vzbuditelj, ki je rediteljem poveljeval in storil opisana dejanja. Dalje ni res, da je sodišče spoznalo toženca krivim, dasi veliko prič pripada Zebotu nasprotnim strankam, marveč se je obsodba zaradi očitka »nemškutarski mesarski pomočniki« izrekla, ker v tej tožbi toženec dokaza resnice sploh ni nastopil. — Dr. Avg. Reisman, odvetnik, Maribor.

Občinske volitve.

Celje.

Volilni sestanek NRS v Celju. Za torek zvečer je sklicalo vodstvo NRS sestanek svojih ožjih pristavev v malo dvorano Narodnega doma. Udeležba okoli 150 volivcev kaže, da blebetanje samostojnih demokratov o slabosti radikalov ni upravičeno. Sestanka so se udeležili tudi 4 pristasi SLS, kar je predsednik izrecno poudaril, da ne bi »Jutro« in »Nova Dobrota« slepomislila, da so bili na sestanku celo kakšni pristasi demokratov. Govorili so na shodu radikalni kandidati z liste Združenih strank in iznesli toliko obojeilnega proti SDS, da je cel sestanek izvenel v enodušni volji: Z demokrati ven iz Celja! Razmerje NRS do SLS je objektivno označil dr. Rehar, o splošnih političnih vprašanjih pa je poročal g. dr. Stefanovič iz Maribora.

Demokratski volilni shod v Celju. Samostojni demokratje so sklicali za danes zvečer v malo dvorano Celjskega doma svoj volilni shod. V to svrhu so v prvi vrsti zbornili iz cele celjske okolice kolikor mogoče veliko število svojih pristavev in to v spoznanju, da samostojni demokratje v Celju niso zmogni s svojimi volivci v Celju prirediti primernega shoda. Tako se je danes zvečer točno ob tričetrti na 9. uro zbralo v mali dvorani 116 oseb, med katerimi je bilo veliko takih, ki sploh nimajo volivne pravice in so prišli iz raznih krajev celjske okolice. S tem shodom so celjski samostojni demokratje že na zunaj pokazali, da ne bodo nikdar več zagospodovali v mestni občini. To potrjuje tudi večerajšnje »Jutro«, ki navaja, da bo delegacija SDS v prihodnjem obč. svetu imela sicer neko besedo pri vodstvu občinskih poslov, ne upa pa podarjati, da bi ta beseda mogla biti odločilnega pomena. Samostojni demokratje v Celju so popolnoma skrhali in s svojim shodom dokazujejo, da jim je v Celju za vedno odklenalo.

Kamničani!

V nedeljo boste odločili, kdo bo vodil občinsko in mestno gospodarstvo našega lepega mesta! Komu boste izrekli zaupanje? Morda zopet SDS? Tega ne boste znova napravili Kamniku! Pokazala je ta stranka, kako zna gospodariti, da bomo ta čutili še dolga leta. Komur je za blagor in napredek občine, se ne more odločiti drugače kakor za Slovensko ljudsko stranko, ki ima tretjo skrinjico. SLS je neomadeževana, v resnici ljudska in poštena. Zato vzrite v nedeljo vsi volilci kroglice v 3. skrinjico!

»Združena lista« gospodarskega bloka bi rada dobila tudi vaše kroglice, pristasi in somišljeniki SLS. Ali jih ji boste dali? Ne morete upati, da bi kandidati »Združene liste« brezobzirno nastopili proti onim, s katerimi so bili tako dolgo v zvezi in proti katerim so prepozno nastopili. Brezobziren in odločen boj zoper SDS bo vodila samo SLS, ki bo neustrašeno brez ozira na desno in levo branila interese občanov davkoplačevalcev. Zato vsi trdno ž njo in vsi kroglice v 3. skrinjico!

»Napredek mesta se ne da zagotoviti z natolcevanjem, lažjo in celo telesnimi napadi; občani, ki tako delajo, so največji sovražniki občine, ker skušajo volivce ustrahovati, da pri volitvah ne mislijo več na korist občine,« piše demokratski »Kamničani«. Podpišemo z obema rokama, ker lepše SDS ni mogla opisati svoje agitacije. Naj dajo ta stavek

Največja letošnja orlov-ska prireditev

BO 3. JULIJA V LJUBLJANI NA STADIONU. Nastopijo orlovske edinice iz ljubljanske oblasti. — Ta celodnevna prireditev bo najboljše revija orlovskega napredka. — Vse katoliške prosvetne organizacije prosimo, naj med svojimi člani agitirajo za udeležbo. Zlasti vsi prijatelji orlovstva iz ljubljanske okolice naj ne zamude tega slavlja.

Mednarodno zborovanje kat. društev rokodelskih pomočnikov.

O binokostih leta 1922 se je vršilo prvo mednarodno zborovanje rokodelskih pomočnikov v Kelmorajnu, kjer je veliki Kolping z veliko vnamo začel zbirati dotlej samim sebi prepuščene rokodelske pomočnike in položil temelj organizaciji, ki se je kmalu širila iz mesta v mesto, iz dežele v deželo in iz države v državo, povsod z veseljem pozdravljena, ker je pomenila velik socialni pokret, za katerega tedaj ni bilo državnih institucij. Tudi v Slovenijo je prišel ta pokret: v Ljubljani je bilo ustanovljeno katoliško društvo rokodelskih pomočnikov leta 1855, potem v Mariboru, Novem mestu, na Vrhniki...

Kdor pozna ustroj katoliških rokodelskih društev, slonečih na Kolpingovih pravilih, ve, koliko dobrega in koristnega nudijo in ustvarjajo, ve, da so pravi blagoslov za tisoče in tisoče mladeničev, ki bi se sicer težko vzdržali na površju.

Ker je Kolpingova misel in institucija tudi v Sloveniji našla tal in živi in se razvija, je umestno, da pokažemo ob drugem mednarodnem zborovanju katoliških društev rokodelskih pomočnikov na Dunaju, kako se je razvitala v mogočno drevo organizacije, ki korenini danes v vseh narodih in se po vsem svetu vesele njenih sadov.

Deset in deset tisoč pomočnikov s 1700 zastavami se je zbralo o binokostih 5. in 6. ju-

ponastiliti z velikimi črkami in danes na Glavnem trgu razobesiti pod naslovom: Volivne metode SDS! Volivci, Kamničani pa storite, kot vas poziva »Kamničani« sam: »da treba napeti vse skupne sile, da se Kamnik otme iz nazadovanja, in se otresti vseh onih hujšakov, ki bi radi v kalnem ribarilu.« Tako storite, Kamničani v nedeljo s tem, da vržete vsi kroglice v 3. skrinjico in v Kamniku se bo pričela nova doba, da dobijo Kamnik vodilno mesto v tem predelu naše lepe zemlje!

Novomeščani!

Za občinske volitve, ki se vrše 19. t. m., vlada precejšnje zanimanje. Gospodarska stranka je zatajila svoje pravo krstno ime samostojne demokratske stranke in je razposlala večini novomeških volivcev volivni odtis, v katerem se hvali in baha, kaj je vse v zadnji poslovni dobi dosegla. Pozabila je pri tem povedati, da se je v njej in z njo združenim dr. Gregoričevim radikalom velikokrat zgodilo v občinskem odboru, da so bili v manjšini, ker jim je skoro stalno manjkalo pok. bivši župan Rojman kot odbornik in se je tako posrečilo tako zvani opoziciji prodreti z marsikaterim pametnim, treznim gospodarskim predlogom. Zlasti je pri vseh proračunih odločno posegla v debato SLS. Njen odbornik Perko je kot star poznavalec mestnega občinskega gospodarstva in dolgoletni župan z mnogimi izkušnjami dal dobra navodila in stavil primerne predloge. Isto tako so se tudi drugi odborniki resno udeleževali ne le proračunske, ampak tudi drugih debat in mnogo uspešnega dosegli za omiljenje socialne bede. Tako so se zavzemali zlasti za zaščito hiralnice, za izboljšanje stanja mestnih ubožcev, za omiljenje stanovanjske bede, za napravo hodnikov od Ferlinčeve hiše do gimnazije in do pokopališča itd. Stabenemu odseku, ki je imel največ posla, je skozi vsa poslovna doba načeloval občinski odbornik SLS, trgovec Picek, ubožnemu odseku pa isto tako njen pristav, posestnik in trgovec Grobovšek, pri gozdnem odseku pa je sodeloval izkušeni veteran SLS Janez Košak. Najbolj grda pa je trditve SDS v volivnem oklicu, ko zmerja našo stranko, da vlačijo vero v občinske volitve; najbolj drzna pa je trditve, da »klerikalci« dosedaj niso delali še nikjer za blaginjo ne dežele, ne države, ne občine! Tako trditve zamore postaviti le politični analfabet ali pa zagrizenec. Vse delo SLS, kulturno in organizatorično, gospodarsko in politično od njene ustanovitve do danes, bodisi v državi, bodisi v deželi, bodisi v občinah, kaže, da je delovala vedno za splošno blaginjo vseh stanov in dosegla velikanske uspehe. Prepričani smo, da se zavedni volivci tako strankarsko zagrizenemu oklicu SDS ne bodo dali preestepiti, ampak bodo glasovali za kandidatsko listo SLS in vrgli prihodnjo nedeljo volivno kroglico v 2. skrinjico. Vsakršno nasilje naj se nam sporeči!

O radikalni stranki v Novem mestu gre glas, da se bo tudi v prihodnjem občinskem odboru kolirala z SDS. Povsod v Sloveniji se radikalna stranka otresa demokratskega jerobstva, novomeški radikalni delajo izjemo! Kakor smo pa doznali, se demokratje sami bahajo, da jim ne bo treba radikalov in bodo sami vladali.

L. PROPAGANDNA RAZSTAVA



nija na Dunaju. Poleg Avstrijcev in Nemcev so prišli še iz Švice, Belgije, iz Holandske, Poljske, Češkoslovaške, iz Gdanskega, iz Mažarske, Italije, da celo iz Severne in Južne Amerike. Sofijske dvorane so bile pretesne, da bi mogle vzprejeti nepregledne množice in zato so se pozdravni večer in zborovanja morali deljeno vršiti.

Na pozdravnem večeru, kjer je nagovoril zbrane kardinal nadškof dr. Piffel in kancler dr. Seipel, je voditelj krščansko socialističnega delavstva v Avstriji, poslanec Kunschak zlasti poudaril družinsko misel, zavest skupnosti, ki ni nikjer tako idealno izpeljana kot v Kolpingovih društvih: vsako zase je krajevna, osebna individualiteta, toda vsak posamezen član slehernega društva je obenem član vseh rokodelskih društev, kamorkoli bi prišel za delom. Ta družinska vez, ta zavest skupnosti je blagoslov, je nepremagljiva, kar priča 80 let, v katerih se je izkazala, ne da bi izgubila na pomembnosti in popularnosti. Kolpingovo delo je neporušno, kajti njegove misli ne poznajo časovnih mej, njegove ideje pomenijo večnostne vrednote. Kdor zida na njih, gradi katoliško družbo bodočnosti.

Važna so bila ta večer tudi izvajanja generalnega direktorja msgr. Frieda, ki dela v mnogih društvih in je sredi organizacijskega življenja. Poudaril je, da imajo katoliški rokodelski pomočniki pogum brez debate, dvoma in obotavljanja priznati, da so katoliški, dalje, da so konzervativni do mozga, kar se čudno sliši. »Pred leti se je izrazila želja, naj bi se društvo moderniziralo, naj bi se času primer- no spremenilo, toda ostali so trdni in niso

Kaj se godi doma

Tovariši iz svetovne vojne.

V nedeljo 19. junija se udeležimo polnoštevno žalne proslave o priliki odkritja in blagoslovitve spomenika v počaščenje spomina 329 žrtev svetovne vojne, dragih nam tovarišev iz šentpeterske fare v Ljubljani! Naj ne bo nikogar med nami, ki bi ta dan izostal in v skupni žalni proslavi vzdihnil spomine na prestalo trpljenje in obnovil v svetovni vojni preizkušeno prijateljstvo.

Tovariši! Nedelja naj bo naš dan!

Pevec, ki sodeluje pri blagoslovitvi spomenika v nedeljo 19. junija se prosi, da se udeležijo pevske vaje v petek 17. t. m. ob 8. uri zvečer v šoli na Ledini in da so v nedeljo točno ob pol 11. uri pri spomeniku.

Seja širšega odbora za postavitev spomenika padlim šentpeterčanom in sestanek sodelujočih (razen pevcev), bo v petek 17. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih tovariša L. Zupančiča, Ahaceljeva cesta 15. Seje naj se udeležijo tudi vsi nabiralci, ker je to zadnji rok za oddajo nabiranih pol.

Šolarko pičil modras.

Iz Trbovelj nam pišejo: V nedeljo dopoldne sta šli brat borovnice v gozd pod Podmejo 10 let stara učenka Janežič Leopoldina in njena tovarišica Guna, prva hči rudarja, druga hči strojevođe iz Pauerjeve kolonije. Okoli pol 11. ure začuti Janežičeva neko hipno bolečino v desni nogi, se zagrabila za njo in že omahne. Tovarišica Guna je bila takoj pri njej in ker je Leopoldina omedlevala in noga postajala druge barve, je videla, da jo je pičila kača. Zadelo jo je na rame in jo je po težkem naporu okoli pol 2. ure popoldne prinesla na travo pred hišo, kjer stanuje g. nadredar Grosar. Ta ji je Janežičevi nudil prvo pomoč, ji z vrvo nogo ob stegnu močno zavezal in ji dal piti požirek alkohola; nato je pozval g. Gučka, ki je z avtom gasilnega društva anjkeno odpeljal v bolnico. Poklicani zdravnik g. dr. Jenšterle, ki je bil že nekaj čez 2. uro pri njej, ji je rano prerezal in ji dal injekcije. Pohvaliti moram pri tej priliki njeno tovarišico Guna, ki je ni zapustila in jo cele tri ure nosila, še sama slabotna, dokler ni prišla do ljudi, ki so jo rešili težkega bremena. Opaža se, da je letos posebno veliko kač.

Nove žrtve strele.

Dne 13. t. m. med nevihto ob 6. uri zvečer je udarila strela v Rudolfa Rietschla, hlapca pri trgovcu g. Langeršku v Marenbergu, ko je bil z drugimi zaposlen na travniku. Ostalim se ni nič zgodilo, on pa je ostal pri priči mrtve. Poklicani zdravnik je poskušal z umetnim dihanjem, toda brez uspeha.

V ponedeljek popoldne je odšel 64 letni užitkar Franc Pezdur iz Rudnika delat na travnik, na tako zvani »Stepanjski part« med dotokoma Ljubljanske Struge in Iščico na Ljubljanskem barju. V istem času ob 4. uri popoldne pa je nastala trenutna nevihta, med katero je udarila strela in Pezdurja na licu mesta ubila. Priskočila sta hitro posestnik Anton Goli in njegov sin Karel, ki sta skušala oživiti Pezdurja s pomočjo umetnega dihanja, vendar se jima ni to posrečilo. Na prošnjo Pezdurjeve ssnhe Rozalije je prepešal truplo v Rudnik posestnik Praznik Rudolf. O tem slučaju so bile oblasti obveščene šele v sredo.

Težka nesreča na železniškem mostu v Krčevini.

Priljubljena zabava mariborske dece je gledanje premikanja, prihoda in odhoda vlakov z mosta, ki vodi preko železnice v Krčevini. Ta zabava je v torek postala usodna za mladega, komaj 7 letnega Wolfganga Pichlerja, sina sodarskega mojstra v Mariboru. Naslanjal se je na ograjo, ki je spodaj, od mosta do višine enega metra po-

škodovana. Pod pritiskom je ograja nenadoma pustila in dečko je padel 8 m globoko na tračnice ter obležal nezvesten. Železničarji, ki so bili tam zaposleni, so težko poškodovanega fantka hitro dvignili ter ga prenesli k načelniku gasilnega društva in reševalnega oddelka g. Vollerju, ki je ranjenca za silo obvezal ter pozval rešilni avto, s katerim je bil prepeljan v bolnico. Dečkove poškodbe so zelo resne, zdrbol si je temenico ter poškodoval hrbtenjačo. Je res skrajna zanikernost, da se taki slučajji sploh dogajajo. Če bi bile ograje mostu v redu, ne bi se zgodila nesreča, tako pa je vedno potrebno nekaj človeških žrtev, predno se kompetentni faktorji zganejo.

K poskušnemu roparskemu umoru v Ljubljani.

Včeraj dne 15. junija je bil deželnemu sodišču od policijske direkcije v Ljubljani izročen Viljem Grah, ki je napadel in oropal malo trgovko Jerico Ažmanovo v njeni baraki. Stanje poškodovane Jerice Ažmanove v bolnici se ni poslabšalo in je upati, da okreva. Vendar pa bo izgubila dar govora.

Napadalec Grah je sin posestnika in gostilničarja v G. Slavečih, okraj Murska Sobota in ima baje še osem živčih bratov in tri sestre. Ker se z ostalimi brati doma ni razumel, je že leta 1923. odšel od doma s trebuchom za kruhom. Delal je po raznih krajih Slovenije. Lansko leto se je kletil z neko deklico po Dolenjskem, kjer sta se preživljala s popravilom starih dežnikov. Naboru se je odtegnil že lansko leto.

Pri Ažmanovi, h kateri je Grah zadnji čas dnevno zahajal na pivo, je pričakoval precej denarja. Z ugrabljenim denarjem je nameraval kupiti obleko, ker je svoj zaslužek sproti zapravil. Ažmanovo je nameraval že takoj zvečer napasti, a so mu to namero trenutno preprečili znanci Ažmanove, ki so jo isti večer ob 10. uri mimogredoč v baraki obiskali. Grah je takrat v temi v neposredni bližini barake pod kostanjevim drevesom čakal, da gosti zapustijo barako. Po odhodu gostov je Grah hitro šel v barako in naročil tri steklenice piva. Ob ugodni priliki je Ažmanovo zagrabil za ramo, z desnico ji je pa prerezal vrat, naker se je žrtev zgredila po tleh. Grah, misleč, da je Ažmanova mrtva, je hitro iz predala pobral denar, potem pa zbežal iz barake. Ker je imel blaže krvave, jih je pral v Ljubljani, ki teče mimo barake. Ko je v senu skrli ugrabljeni denar, je šel spat na seno v podstrešju. Zaspal je baje takoj, kot bi se ne bilo ničesar zgodilo in sta ga stražniki morala še zbuditi.

Govorice, da je bila Ažmanova kritičen večer v kinu, so brez podlage.

Slovenci v Italiji

Javni napisi na Primorskem. Še pred dobrim letom so bili na gostlinah in trgovinah v slovenskih krajih napisi izključno slovenski; celo na šolskih poslopih si čitali: »Ljudska šola«, na občinskih domovih: »Županstvo občine...« Oblastva so nato zahtevala dvojezične napise, in sicer na prvem mestu italijanskega. V Sezani so pretekle nedeljo napravili korak dalje. Tenente Grazioli, pokrajinski zastopnik fašistske stranke, je sklical v nedeljo sestanek sezanskih gostilničarjev in trgovcev. Pred dnevi so bile priključene sezanski občini vasi Povir in Storje; tako so se odzvali vabilu trgovci tudi iz teh vasi. Prišel je tudi podestat Piovano in tajnik sindikata trgovcev cavaliere Mohorčič. Tenente Grazioli je govoril o revalutaciji lire ter priporočal navzočim, naj znižajo cene v svojih podjetjih. Na koncu se je oglašil znani Gerbec s predlogom, naj vsi trgovci in gostilničarji odstranijo slovenske napise s svojih loklov. Razvila se je kratka razprava, naker se je vršilo glasovanje. Proti predlogu ni seveda glasoval nihče. Za Sezano samo nima ta sklep posebnega pomena, saj je v Sezani malokje še kak slovenski napis; Sezana tudi danes rada prosjači. Večje važnosti je sklep, ker tvori precedent. Tako je neki italijanski list napisal k poročilu o sestanku tale komentar: »Neutralizirati, uničevati poslovanjenje, ki ga

članov od 72.715 na 105.000, in naklada Kolpingovega lista od 64.000 na 95.000! Število lastnih društvenih domov znaša 415. Zlasti se širi Kolpingova misel v Švici, Holandski, v Ameriki in Ogrski. Najmlajši poganjek katoliških rokodelskih društev je v Romuniji, katerih centralna zveza je bila zadnja včlanjena. Po teh podatkih je poudaril, da doslej ni bila organizacija še nikdar tako močna, a da se ni samo razširila, temveč tudi poglobila. »Prodrli smo v globine Kolpingovega duha,« je rekel, »in v njem našli zaklade socialnih nauk, za socialne ljubce, svetostnega oca, te prikazni resnične božje duše in prijatelja človeških duš kot je označil v svetem letu sveti oče Adolfo Kolpinga z opombo, da so katoliška društva rokodelskih pomočnikov poklicana, da delujejo za obnovo človeške družbe.

Družinsko misel, ki ji je doba sovražna, je zato treba gojiti in krepiti. »Tudi mi hočemo socializem, toda socializem, ki izvira iz družine, ki srčno veže ljudi, da streme ustvariti tudi socialne prilike. Dan za dnem delamo v društvih in gojimo sposobnost, čast in duhovno svobodo pri delavcu med narodom in zato hočemo demokratičnega duha v vsem javnem življenju, duha, ki ne bi bil samo v ustavnih listinah, marveč bi kot duha naroda živel in se udeleževal v delavnici, v obratu, v družbi in v političnem življenju. Za nas ni demokracija predvsem politična forma, temveč duševna usmerjenost. Iz te usmerjenosti raste samo ob sebi spoštovanje sleherne narodnosti. Svoboda narodov, pravičnost in ljubezen ne zahtevamo le zase, temveč za vse narode celokupne družine človeštva.«

Dnevne novice

Je izvršila Avstrija na naši zemlji tokom stoletij, to mora biti stalno in vztrajno delo julijev. Za zgradbo stavimo fasjo v Sežani, želeč, da nakje njegovo delo odmev v vsej pokrajini.

Posvetitev nove cerkve. Preteklo nedeljo je goriški nadškof Sedej posvetil novo cerkev v Mirnu. Slovesnosti se je udeležilo ogromno število Vipavcev in mnogo duhovščine. Škofu so postavili slavolok. Projnja cerkev je bila porušena med vojno.

Aretirana je bila v Zabčah pri Tolminu Ivana Jan, stara 80 let, pod obtožbo, da je želela karabinerje. Kaarbinerji so vložili ovadbo.

Vzoren uradnik. Znano je, da so v Istri dostavljali listi silno neredno, kljub temu, da odhajajo iz osrednjih pošt popolnoma v redu. Ravnanje centralnih pošt so ponovno izjavili, da tihi krivda nerednega dostavljanja pri lokalnih organih. Dogodki kažejo, da je ta domneva upravičena. V Vranjem selu, ki prejema pošto potom poštnege urada v Vižnadi, niso prejeli hrvaških listov že štiri mesece, t. j. od dneva, ko je zasedel mesto poštnege uradnika neki novi gospod. Pred dnevi je šel neki naročnik sam iskat pošto v Vižnadi. Pri poštarju se je pritožil, da ni šel štiri mesece prej listi. Poštar mu je mirno odgovoril: »Dokler bom jaz v tem uradu, ne pride v Vranje selo niti en hrvaški list.« Višjim oblastvom zadeva menda ni znana.

Odvetniški izpiti v Trstu. Te dni so se vršili v Trstu po treh letih odvetniški izpiti. Priglasilo se je 47 mladih doktorjev. Izpravevalni komisiji je predsedoval svetnik Ferri. Za pri pismenem izpitu je padlo 80 odvetniških kandidatov, pri ustnem testu pa padla še dva. Ta nenavaden izid je presenetil predvsem kandidate, a tudi ostalo javnost; saj je padlo več kandidatov, ki so že priznani juristi, med njimi tudi začasni profesor prava na tržaški trgovski univerzi. Kandidati zavračajo krivdo za katastrofo na člana komisije prof. Asquinija, nekdanjega rektorja trgovske univerze. Zdi se pa, da je imela komisija kategorična navodila od zgoraj, ker hoče pravosodni minister dvigniti ugled odvetniškega poklica, ki je v zadnjih letih v Italiji zelo padel. Tudi zadnja reforma odvetniškega poklica zasleduje med drugim tudi ta smot. Pri izpiti se je polagala važnost na teoretično stran. Priglasilo se je tudi več Slovencev iz Gorice in Tresta; izdelal je samo dr. Leban iz Trsta.

Razprava proti atentatorju Koverdi.

r Varšava, 15. jun. (Izv.) Danes dopoldne se je pričela razprava proti atentatorju Koverdi. Atentatorja zastopa en odvetnik iz Vilne in trije varšavski odvetniki. Na predlog državnega pravdnštva je bilo povabljenih 16 pričin in na predlog zagovornikov 6 razbremenilnih pričin, med njimi tudi atentatorjeve starše. Dvorano je zasedlo številno občinstvo in mnogobrojni zastopniki časopisja, med njimi tudi poročevalca moskovskih listov »Izvestij« in »Pravda«. Predsednik je sporočil, da pride bivši poslanik v Londonu Rosenholz, ki bo zaslišan kot prič, šele zvečer. Pri izpraševanju o personalijah je Koverda izjavil, da ne ve, kako državljanstvo poseduje. Na vprašanje, ali se čuti krivega, je izjavil: »Priznam, da sem ubil Volkova, ne priznam pa nikake krivde.« Popisal je nato poleg atentata in rekel, da je izvršil ta čin kot protest proti postopanju boljševikov v Rusiji. Zatem se je pričelo zasliševanje pričin. Oče napadalca je izpovedal, da se je po vojni v rdeči armadi bojeval proti Poljski. Po sklepu miru v Rigi pa je odšel na Poljsko, kjer je bila njegova družina. Prej je bil pristaja socialnerevolucionarne stranke.

NERESNIČNE VESTI O NUNGESSERJEVI USODI.

v Newyork, 15. jun. (Izv.) »Associated Press« javlja: Z ozirom na poročila iz Kvebeca, da so videli na severu v kanadskih gozdovih svetlobne signale z raketami, kar so spravljal v zvezo s tem, da sta to mogoče Nungesser in Coli, javlja sedaj gozdna uprava, da so to očitno znamenja gozdarstvih oddelkov, ki so poslani v ta kraj na raziskovanja.

V dr. Wattermannovem poročilu nakazana vprašanja so potem razmotrivali trije govorilci. Generalni prezes društva magr Hürth je govoril o idealu katoliške družine z ozirom na rokodelske pomočnike in o nalogi društev v tem pravcu; nemški poslanik grof Lerchenfeld je govoril o demokraciji; obravnavajoč forme demokracije, voditeljski problem in moderno družbo, je zaključil s formulo: Demokracija v luči krščanskih nauk in v okviru krščanskega pojmovanja sveta.

Velikopotezen je bil govor kancelerja dr. Seipla o poti k miru med narodi. Preobširen je, da bi ga mogli dati le v izvlečku, zato naj zadošča njegov finale. Se je dosti dela za mir med narodi, katerega se moramo poprijeti vsi. Vsi, ker sami ministrski predsedniki in zunanji ministri in vlade same ne zmorejo obdržati miru med narodi. Trajno se pa more vsistvariti mir le, če se postavi zanj v lastni državi in v ostalih svetovni celokupni narod. Zaveš mora prodreti, da smo vsi otroci ene družine, otroci božji. Pri vsem svojem ravnanju in dejstvom se moramo držati zapovedi ljubezni in velike prepovedi, ki zabranjuje sumničenje in nezaupanje. »Svetovni mir se bo mogel uspešno doseči in se bo dosegel, če se priznajo kot temelj mirovni zakonj večnega kneza miru, našega Gospoda Kristusa.«

Gotovo je ta drugi mednarodni kongres rokodelskih pomočnikov pomemben ne samo za organizacijski razvoj Kolpingove ustanove, temveč tudi za prijateljske odnose med posameznimi narodnostmi ter za moralno povzdigo človeške družbe. Zato in tudi da vzbudimo večje zanimanje za Kolpingove ustanove med nami doma, se nam je zelo umestno, da o tem kongresu obširneje poročamo. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

V kočevskem okraju je bilo v nedeljo 12. t. m. troje političnih sestankov. V Škocjanu pri Turjaku in na Turjaku je govoril posl. Jarc. V medsebojnem razgovoru so se obravnavale krajevne potrebe. V Vel. Laščah je poročal dekan Skubic o delu obl. skupščine, posl. Jarc pa o zunanjem in notranjem političnem položaju. Vsi shodi so uspeli jako zadovoljivo.

★ Sprememba pri sprejemanju strank pri oblastnem odboru mariborske oblasti. Oblastni odbor g. Marko Kranjc sprejema namesto v ponedeljkih v sredo, oblastni odbor dr. Andrej Veble pa namesto v sredo v ponedeljkih od 11. do 12. ure.

★ Imenovanje. Oblastni odbor mariborske skupščine je imenoval za šefa gradbenega urada pri skupščini g. Fišerja, dosedanjega predstojnika gradbene sekcije v Murski Soboti.

★ Primer bede železniških uslužbencev. Iz Prevalj nam poročajo: Zalostno sliko, kako se godi danes železniškim uslužbencem, kaže naslednji primer: Progovni delavec P. V. se je vsled slabosti in gladi zgredil pri delu nezvesten. Vsled premalega zaslužka si ni mogel privoščiti dovoljne hrane. Skrbeti mora za bolno ženo in tri nedoročene otroke, dobiva pa le 280 Din plače na mesec! Od tega plača za stanovanje in mleko 150 Din, tako da mu ostane za prehrano celokupne družine le še 100 Din na mesec. In s tem se naj preživi in oblači pet ljudi! — Ta primer zadostuje brez komentarja!

★ Poročila sta se pretekli ponedeljek v Sodražici g. Ivan Benčina in gospodična Francka Perovšek. — Novoporočencu iskreno čestitamo! Bilo srečno!

★ Izseljevanje v Kanado do nadaljnjega ukinjeno. Izseljeniški komisariat v Zagrebu sporoča, da je kanadska vlada ustavila za daljšo dobo doseljjevanje v Kanado. Parobrodsko društvo so dobila nalog, da vrnejo posameznikom že vplačana naplačila.

★ Razpisana zgrada ceste. Gradbena direkcija opozarja vse interesente na I. ofertno licitacijo za dovršitev drž. ceste Kraljevo-Raška, ki se vrši v računskem oddelku ministrstva za gradbe v Belgradu in sicer: dne 30. junija t. l. za III. del ceste od km 68.500 do km 29.700 do km 36.520, dne 1. julija t. l. za VII. del ceste od km 80.300 in dne 2. julija t. l. za VI. del ceste od km 56.000 do km 68.500.

★ Dunajska vremenska napoved za 16. junija: Pričakovati je pustega vremena, od časa do časa dež (nevihte), temperatura pada.

★ Pomnite: Pralni prašek Zenska Hvala razkraja nesnago.

★ Trgovski pomočnik mešane stroke, srednjih let, kateri se nahaja že delj časa brez posla, prevzame vsako mesto; gre tudi na deželo. Ker je isti v bedi, se sprejem toplo priporoča. Cenjene ponudbe ozir. informacije podružnica lista v Mariboru.

★ Sezona konserviranja sadja je pričela. Trgovina I. Gajšek nasl., Ljubljana, Sv. Petra cesta, ima v zalogi prvovrsten Pergament papir po zelo nizki ceni. Prodaja na drobno in debelo.

★ Pri pomanjkanju teka, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zaprtju, težkočah prebave, koprivastih izpahkih, srbečici osvobod naravna »Franz-Josef«-grenčica telo strupov gnjilobe, ki se nabere v njem. Ze stari veččaki zdravilstva so priznali, da slovi »Franz-Josef«-voda kot vseskozi zanesljivo čistilo za črevesje. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Visoko starost dosežete le, če se odpoveste nepotrebnim strupom. Opustite redno uživanje prave kave in pijte vsak dan žiko! Dobi se povsod v rdečih zavitkih.

★ Pozor — lovci! Tvrda »Riba« v Ljubljani, plačuje sveže ustreljene srnjake a 15 Din za kg. Franko oddajna postaja.

★ ITO — zobna pasta najboljša.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

Naj bo v tujini, naj bo doma, k jedi, med delom, se vedno prilježe če si čašo Clio limonade. Človek onemoglo dušo priveže.

Ljubljana

○ Čehoslovaški faktorji v Ljubljani. Sinoči se je v čast čehoslovaškim gostom vršil banket, ki ga je priredila Zveza faktorjev za Slovenijo. Udeležili so se poleg gostov tudi vsi naši faktorji s soprogami, obenem zastopniki naših tiskarn in zastopniki raznih društev, ki goje stike z čehoslovaškim narodom. Dalje zastopniki vlade vladni svetnik dr. Marn, minister n. r. dr. Kulovec, zastopnik magistrata dr. Fuchs, zastopnik Jugoslov. čl. lige R. Pustoslavšek, zastopnik TOI zbornice Ivan Jelačin, zastopnik obrtniške organizacije prof. Prezelj, dr. Krivic, Likozar in drugi. Goste so pozdravili predsednik zveze slovenskih faktorjev F. Strukelj, za vlado dr. Marn, za magistrat dr. Fuchs, za zbornico TOI I. Jelačin, za Jug. čl. ligo R. Pustoslavšek, zastopnik zveze grafikov za Slovenijo, v imenu pisateljev dr. Lončar. Po govorih je pevsko društvo »Grafika« zapelo par pesmi. Gostje so si večerai dopoldne ogledali Jugoslovansko tiskarno

in njeno tehnično ureditev. V knjižnični dvorani tiskarne je bila prirejena okusna razstava najlepših tiskarskih izdelkov iz vseh mnogoštevilnih oddelkov, ki jih ima to veliko tiskarsko podjetje. Gostje so se zelo pohvalno izrazili o razstavljenih predmetih in o tehnični sposobnosti tiskarne. Ravnatelj Jugoslovanske tiskarne g. Karol Čeč je imel na večernem banketu lep strokovnjaški govor o tiskarski umetnosti, ki so ga vsi udeleženci spremljali z največjim zanimanjem.

○ Orlovski odsek Krakovo-Trnovo priredi v nedeljo, dne 19. junija ob pol 4 popoldne na letnem telovadišču, Korunova ul. 14 javno telovadbo združeno z veselico. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Vabimo vse naše prijatelje, da se prireditve gotovo udeležijo ter s tem pokažejo, da znajo ceniti orlovsko delo. — Bog živ!

○ Vabimo na kuluk. Na Stadionu se zopet pridno gibljejo prostovoljci kulukarji, da pripravijo telovadišče za javen nastop kranjske polovice OP. dne 3. julija. Dela je še veliko. Pridi in pomagaj. Posebno ljubljanske in okoliške Orle in prijatelje vabimo, da prihodnje dni in večere žrtvujejo Stadionu.

○ Poročil se bo v nedeljo, dne 19. junija g. Franc Kolšek, trgovec, z gđno Miro Cerkvenič iz Ljubljane. Obilo sreče!

○ Učenci II. c razreda II. drž. realne gimnazije naj se udeležijo pogreba svojega sošolca Radovana Negra v četrtek 16. t. m. ob 16. uri iz drž. bolnice. — Razrednik II. c.

○ »Zveza Slovenskih vojakov iz svetovne vojne« podružnica Moste, poziva vse svoje člane in bivše bojovnike, da se polnoštevilno udeležijo odkritja spomenika padlim tovarišem pri Sv. Petru v Ljubljani, dne 19. t. m. ob pol 11. uri dopoldne. — Odbor.

○ Umril je 14. junija v hiralnici sv. Jožefa g. Blaž Jernejc. Pokoj njegovi duši!

○ Rimski spominski kamen velikih dimenzij so odkrili pri polaganju poštnege kabla na Bleiweisovi cesti. Na posredovanje muzejskega ravnatelja dr. Mala je načelnik tehnične sekcije tukajšnje poštne direkcije g. Bano odredil, da se bo ta rimski spomenik dvignil in prepeljal v muzej.

○ Vrtni koncert danes na praznik od 17. do pol 24. ure v hotelu Miklič nasproti glavnega kolodvora. Vstopnina prosta.

○ Električna cestna železnica v Ljubljani naznanja, da se bo vršil promet v petek 17. in v soboto 18. t. m. na progi Mestni magistrat—Glavni kolodvor vsled popravila Dunajske ceste med postajališčem Glavna pošta in Kavarna Evropa s prestopanjem. — Obratno vodstvo.

○ V Higijenskem zavodu se v pisarni in laboratorijih uvede letni delovni čas od 8. do 14. ure pričenši s 15. junijem 1927 in traja do 30. avgusta 1927. Na to spremembo se občinstvo opozarja.

○ Stražnik zapisal mestno občino. Ljubljanska policija je zelo stroga in ne priznase nikomur, pa tudi mestni občini ne, če le zapazi kaj, da z njo nekaj ni v redu. Tako je vestni stražnik zapisal, da je dober meter globok vodnjak na Lončarski stezi nad Ljudskim domom že dalj časa nezavarovan. Poprej je bil studenec zavarovan s težkimi železnimi vrati, od katerih je imela vsaka stranka svoj ključ. V zadnjem času pa so vrata razpadla in je sedaj studenec povsem nezavarovan. Pred vodnjakom se vedno igrajo mali otroci in ni izključena kaka večja nesreča. Policija je mnenja, da bo treba energično nastopiti pri mestni občini, da se ta studenec zavaruje.

○ Moška očala je pričetkom tega tedna neki naročnik pozabil v pisarni Jugoslovanske tiskarne. Dobe se ondi.

○ Izjava glasom katere naznanjam, da nisem plačnica za nobene dolgove, katere bi napravil moj mladoletni sin Anton Keršič. — Antonija Keršič, posestnica in gostilničarka, Ljubljana VII.

Gospem in gospodičnam

priporočamo zalogo krasnih damskih oblek, kril in bluz najmodernejšega kroja.

Beličar & Čelepič, Mestni trg

Maribor

○ Prireditve »Jadranske straže« danes popoldne bo zbrala vse narodno občinstvo. Ne le prilika veselja, ampak prilika manifestacije za Jadran naj bo današnja prireditve. Če tudi ni bilo bombastičnih vabil v listih, je vendar vsak Mariborčan obveščen dovolj in tudi zaveden dovolj, da se te prireditve udeleži.

○ Tečaj za negovanje dojenčkov. Od 17. do 25. junija se vrši tečaj za negovanje dojenčkov v deklški šoli v Cankarjevi ulici. Matere in dekleta se bodo praktično vežbale v negovanju in oskrbi dojenčkov. Tečaj je brezplačen in priporoča se, da se ga udeleže matere in dekleta v čim večjem številu, ker je ravno od nege dojenčka odvisno zdravje in bodočnost bodočega človeka. Tečaj otvori dne 17. t. m. šef zavoda za zaščito dece dr. Dražga iz Ljubljane, zaključiti ga pa g. dr. Valjavec. Priglasijo se sprejemajo dopoldan vsakega dne v državnem dečjem dispanzerju, Slomškov trg 6.

»Orel« Krakovo-Trnovo

priredi v nedeljo 19. junija ob pol 4 pop

javno telovadbo

na lastnem letnem telovadišču v Karunovi ulici šte. 14. :: Po telovadbi veselica.

○ Grafična razstava. Danes ob 10. uri dopoldan je otvoritev I. grafične razstave v Mariboru v čitalniški dvorani študijske knjižnice (mala kazinska dvorana). Razstava bo odprta od 16. do 19. junija in priporočamo, da si je vsakdo ogleda.

○ Ponovitev prireditve požarne brambe. Radi nad vse pričakovanje dobro uspele prireditve mariborske požarne brambe v nedeljo dne 12. t. m. se ista ponovi zopet danes popoldan ob 3. uri v Zadr. gosp. banki. Spored isti, kot v nedeljo.

○ Smrtna kosa. Umrila je v Mariboru komaj 44 let stara gospodična Terezija Zumer. Pogreb blagopokojne se bo vršil danes na praznik ob 5. uri popoldne.

○ Vajeniška in pomočniška obrtna razstava v Götzi dvorani je od vključno 19. t. m. dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ur odprta. Vstop prost.

○ Svetovna mna tvornica plugov Rudol Sack, Plagwitz pri Leipzig v Nemčiji, bo v soboto 18. t. m. razkazala in praktično predvedla vsen zanimancem svoje glavne izdelke kmetijskih strojev za obdelovanje zemlje. Okrog 15 tipov plugov okopalnikov, plugov za vinograde in za hmeljnice obračalnih ter podzemnih plugov bo rezalo ledino, na težki in na lahki zemlji posestva Srednje vinarke in sadjarske šole v Mariboru. Vsakdo si lahko ogleda to veleznatno predvajanje, ki se prične okrog 9 in vsakdo bo imel od tega korist. Zanimanci naj se zberejo ob pol 9 pred šolskim splotjem Srednje vinarke in sadjarske šole. Kmetovalci, ki pridete v soboto v Maribor, ogledajte si to poučno razkazovanje, ki bo trajalo po potrebi tudi ves dan. Istočasno si boste mogli ogledati tudi fmenovani učni zavod. Če bo dež, bo poučno razkazovanje preloženo na ponedeljek 20. t. m.

Svetovna marka: Cendres de
Rouge mandarine
Bourjois — Paris

Kamnik

Proslava desetletnice majske deklaracije. Mi jo priredi na praznik, danes popoldne ob 5. uri v »Kamniškem domu« Orliški krožek, bo zanimivosti prve vrste. Namenjena je vsem slojem prebivalstva in tudi okolici. Vstopnina je tako nizka, da jo zmore vsak: 5, 4 in 3 Din. Vsa predstava bo trajala največ poldrugo uro, zato bo vsak lahko zdržal. Pokazimo, da smo vredni svobode, ki se nam jo priborili največji naš: Krek, Korošec, Jeglič!

Na novo določene cene mesa v sporazumu z mesarji so nabite na okrajnem glavarstvu. Konsumenti in mesarji, ravnaite se po njih.

Smodnišnica je v polnem obratu in zato se, kot razglašča okr. glavarstvo, smodnik zopet lahko dobi v poljubnih množinah v Dravskem skladišču v Ljubljani.

Ježica pri Ljubljani

IZJAVA.

S tem preklekjem svoj podpis na listi trgovcev in obrtnikov in prosim, da se ta izjava natiskne v »Slovenec«. — Franc Zaletoč, krojač. — Stožice, dne 14. junija 1927.

Lista dobitnikov in trgovcev raspada. Nameni demokratov, ki so se pri občinskih volitvah hoteli skriti za »obrnike in trgovce«, so razkrinkani. Kandidati preklekujejo svoje podpise, ker se uvideli, da tičijo za to listo SDS. Ena tako preklekno izjavo smo zgoraj priobčili.

Objava vojnega rasporeda. V nedeljo 19. junija se vrši objava vojnega rasporeda (oseb, vozil in živine) pred »Tavčarjevim dvorom«, in sicer za občino Ježica že ob 7 zjutraj, nakar se vsi prizadeji opozarjajo. Vozil in vprege ni treba privedi.

Strelna je udarila preteklo nedeljo v gostilno pri »Alešut« med silno nevihto, ki je ta dan popoldne razsajala. Skozil zračnik (ventilator) je švignil v zadnjo gostilniško sobo, obžgala in uničila električno žico, da sploh ni bilo sledu o njej, ko so odprli vrata, soba je pa bila vsa napolnjena z dimom. Obenem je tudi treslo v kostanj zunaj pred hišo, vendar večje nesreče ni — razen par mrtvih vrabcev. Tudi na več drugih krajih v vasi in okolici je ta dan strelna udarila, nikoder pa ni večje škode.

Poročil se je pocestnik Lojze Kermavner iz Male vasi z gđ. Marijo Iglj iz Rahov pri Brdu. Zenin je brat poznanege Orla in mednarodnega tekmovalca, načelnika O. P. br. I. Kermavnerja. Tudi sam se je pred leti udeleževal v Orlu ter bil več let njegov član. K pomembnem dogodku čestitamo!

Konec, ki bo v nedeljo v farni cerkvi, bo vodil prevodnja Tone Mazovnik, na orglah pa spremlja in izvaja tudi orgelske točke gospod konservatorist Arnič iz Ljubljane. Vstopnice se lahko rezervirajo pri vseh cerkvenih pevcih, dobile se pa bodo pri Fr. Severju, obč. tajniku na Ježici. Za koncert, ki bo tovrstno prvi pri nas, vlada precejšnje zanimanje, zato ne odlašajte z naročbo vstopnic.

Trbovlje

★ Kako »Jutro« laže. V sobotnem »Jutru« se poroča, da so se otroci, pripravljeni za prvo sv. obhajilo, zbirali v Društvenem domu, kjer je gosilina, in so od tu odkorakali v farno cerkev, v nasprotju z običajem, po katerem so se zbirali učenci trboveljskih osnovnih šol v šolskih prostorih. Resnica je, da so se učenci za prvo sv. obhajilo zbrali v šoli, od tu odkorakali z duhovščino in učitelstvom v cerkev po obhajilu pa šli v veliko dvorano Društvenega doma, kjer je bil napravljen ličel otarček in so bili obhajanci postreženi s pecivom in kakaom. Gostilne niso pasirali. Gne. učiteljice in druge dame so pa servirale. Tudi druge priče so na razpolago, ki to potrjuje. »Jutro« naj imenuje starše enega samega otroka, ki protestirajo proti tej »novotariji« (po »Jutrovem«); nasprotno lahko postrežemo z imeni staršev, ki so bili ginjeni in sto se pohvalno izražali, videč, kako se mladini vtisne lep spomin na prvo sv. obhajilo, ta najlepši dan za otroka.

★ Potovanje po Jutrovem. Danes, na praznik sv. Rožnega telesa, popoldne ob 4. uri bo imel g. Žnave drugo predavanje o potovanju po Jutro-

vem. Predaval bo o gornjem Egiptu, Luksorju, Karnaku, dolini kraljev, kjer je grobnica Tutankamona, in o njegovih zakladih. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike. Nedeljska obilna udeležba kaže, da se ljudstvo za to predavanje zelo zanima.

Hrastnik

Proslava 40letnice prostovoljnega gasilnega društva v Hrastniku. Gasilno društvo, ki obhaja 40letni jubilej svojega obstoja, je bilo ustanovljeno skupno s trboveljskim gasilnim društvom, a se je nekaj let pozneje odcepilo. V začetku je imelo nemški poveljevalni jezik. Ko je v Hrastnik prišel duh slovenske narodne zavesti, je večina članov sklenilo vpeljati slovensko poveljstvo, nekaj članov se je odcepilo. Društvo ima lep gasilni dom, katerega je lanske leto dogradilo z izdatno podporo občine in bo v nedeljo 19. t. m. blagoslovljen. Lepi priznanja sledijo program: V soboto zvečer je bakljada od gostilne g. F. Logar na kolodvor, od tam k Narodnemu domu, kjer bo slavnostno zborovanje. V nedeljo jutraj ob pol 5 budnica od rudnika do postaje, ob 8-9 sprejem tujih gostov na postaji, nato pohod v Narodni dom, kjer pozdravi občinstvo trboveljski župan g. Sitter. Ob pol 11 blagoslov gasilnega doma, nato služba božja na prostoru pred šolo. Nato dekoracija zastav in defilacija. Popoldne je od 1-2 ogled raznih industrijskih panog, od 2-3 promenadni koncert na veseličnem prostoru na Bajerjah. Društvu, ki ima velike naloge, želimo, da dostojno proslavi svoj jubilej.

Dopisi

Marcenberg. Škodljivci hmelja. Hmeljarji se pritožujejo, da jim voluharji delajo veliko škodo na hmelju. Zadržajo jih na vse mogoče načine. Tu pa tam se je tudi pokazala peronospora. Druge kažejo nasadi jako dobro.

Slovenski akademski oklete v Ljubljani, priredi na Telovo ob 3. uri popoldne (po prihodu vlaka) v prosvetnem domu v St. Vidu pri Stični drugi pevski koncert z novim programom najmodernejših umetnih in narodnih pesmi. Vabljeni! Vodice nad Ljubljano. Tukajšnji orlovski odsek praznuje v nedeljo 19. t. m. svojo 15letnico. Popoldne ob 1. uri dohod gostov. Ob 2. uri cerkven govori in litanije. Ob pol 4. uri javna telovadba in slavnostni govor. — Prijatelji orlovstva vabljeni od blizu in daleč. V slučaju slabega vremena bo v Prosvetnem domu telovadna akademija z zanimivim sporedom.

Odbor za nabavo novih zvonov pri Sv. Trojici se zahvaljuje vsem, ki so na kvaterno nedeljo prispevali na veselici na korist zvonov. — Odbor.

Pevski zbor učiteljskega ZJU v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 19. junija 1927 ob 15. uri v Domu v St. Vidu koncert pod vodstvom prof. g. Adolfa Gröbminga. Na programu so najlepše skladbe slovenskih, hrvaških in srbskih skladateljev. Cene so običajne. Predprodaja vstopnic pri gmi. I. Zakotnik v St. Vidu. K obilni udeležbi najvjudneje vabi — Odbor.

Is Prevalj. Društvo »Kolo jugoslovanskih sesterc« je na inicijativu gospe predsednice naklonilo izdatno pomoč v živilih gladijoči družini železniškega progovnega delavca Valentina Počivalnika in ga s tem v skrajni bedi začasno rešilo gladi. Za lepo delo šloveljčubja in usmiljenja omenjenemu društvu najpričrnejša zahvala in Bog plati!

Na Breznici so danes, na Telovo, ponovi Fr. Ka. Finžarjev »Divji lovec«, ki je pri prireditvi Jugoslovanske Matice — podružnica Breznica, tako krasno uspel.

Cerkveni vestnik

Ljubljana.

SPORED PROCESIJ PRESV. REŠNJEGA TELES V STOLNICI.

Ob osmih slovesna pontifikalna maša. Ob pol devetih se prične ob vedrem vremenu pomikati procesija, ki gre: Pred Školijo, skozi Stritarjevo ulico pred frančiškansko cerkev, I. blagoslov. — Skozi Wolfovo ulico mimo Zvezde, Kongresni trg, Vegova ulica, pri Križankah II. blagoslov. — Po Emonski in Čopovi cesti, čez Šentjakobski most pred Šentjakobsko znamenje, III. blagoslov. — Po Starem in Mestnem trgu pred mestno hišo, IV. blagoslov.

Razvrstitev.

I. Šole: 1. Tretnja mestna deška osnovna šola. 2. Prva mestna deška osnovna šola. 3. Prva deška meščanska šola. 4. Trgovska šola. 5. Pripravnica za deško vadišnico. 7. Realka. 8. III. državna realna gimnazija. 9. Državna realna gimnazija na Poljanah. 10. Prva državna gimnazija.

II. Društva: 1. Prosvetna zveza z zastavo. 2. Krščansko žensko društvo. 3. Katoliško mladeniško društvo. 4. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. 5. Krelkova mladina in kršč. socialisti. 5. Akademski društva »Danica«, »Zarja« in »Borba«. Starešinstvo.

III. Zenske Marijine družbe: 1. Dekliška Marijina družba iz Lichtenurnu. 2. Dekliška Marijina družba iz Križank. 3. Uršulinska tretja kongregacija. 4. Kongregacija Marije Pomočnice. 5. Stolne kongregacije z zastavo. 6. Notranja uršulinska kongregacija. 7. Kongregacija gospodičen in gospe pri o. jezuitih.

IV. Bandere Naše Ljube Gospe. Zenske svetilke. — Udeležence v narodnih nošah.

V. Bandero presv. Rešnjega Telesa. Moški svetilci. Moške Marijine družbe. Stolna Vincencijeva konferenca.

VI. Dečki in deklice.

VII. Prvi oddelke vojaštva z godbo.

VIII. Mestni magistrat. Trgovska zbornica.

Uradništvo. Univerza. Obilni odbor.

IX. Oo. frančiškani. Duhovščina. Presvetli z. Najsvetejšim.

X. Veliki župan z uradniki in častniki.

XI. Drugi oddelke vojaštva.

Verniki ob ulicah, kjer se pomika procesija, naj pokažejo svoje spoštovanje do presv. Rešnjega Telesa s tem, da okraše in razsvetle okna na ulico.

Občinstvo se naproša, da s prehodi čez ulico ne trga procesije. Krščanski itaki zahteva, da verniki pokleknejo, ko gre mimo Najsvetejše.

Sv. maše so od 4 do 8 vsake pol ure. Po slovesni osmi sta še dve tih sv. maši: ob 9 in pol 12.

Slovesna devetdnevica na čast presv. Sreč v cerkvi sv. Jožeta se prične v petek 17. t. m. in traja do sobote 25. t. m. Vse te dni bo jutraj ob 6 sv. maša z blagoslovom, zvečer pa ob pol 8 govor in blagoslov. Praznik presv. Sreč se obhaja v nedeljo 26. t. m. Ob 6 jutraj skupno sv. obhajilo, ob 8 slovesna sv. maša, ob pol 8 zvečer procesija z Najsvetejšim in obnovitev posvetitev družin presv. Sreč. — Ta dan dobe verniki v tej cerkvi popolni odpustek, kolikorkrat obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta.

Dne 10. julija 1927 velik orlovski nastop celjske in mariborske Ekspoziture v Celju.

Naše dijaštvo

Društvo slovenskih akademikov v Belgradu. II. občni zbor se je vršil 11. t. m. in je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Joža Pavlin, drd. med., podpredsednik I. Avg. Ruter, cand. med., tajnik I. Berdnik, cand. jur., blaginjak Slavko Borštnar, cand. ing., odbornik Serafin Vakselj, drd. med. — Revizorja: Anton Grabar, cand. med. in Ludovik Benčina, cand. med.

Dijaški orlovski tečaj na Košljunu na otoku Krku se bo vršil 8. do 17. julija t. l. Na tečaju bodo zastopane skoro vse srednje in visoke šole v hrvaških krajih. Na programu je 15 načelnih referatov, debatni sestanki, telovadba, javni nastopi, zabavni izleti I. dr. Izmed referentov naj omenimo škola dr. Srebrniča in dr. Aleša Ušeničnika. — Cena za hrano in stanovanje od 8. do 17. julija je za dijake 150 Din, za druge nekaj več.

»Kreke« v Pragi. Praga je nositeljica 1000-letne slovenske krščanske kulture. Na vsakem koraku srečujete sto prištevanih dob katoliških čelohov. Ze davno pred vojno je bila pa tudi žarišče slovenske vzajemnosti. To svojo vlogo je v vzvišeni meri prevzela po vojni, ko je postala zopet središče narodne države. Sto in sto kulturnih delavcev z vseh koncev širne slovenske domovine se tu shaja in deluje. Deluje tu tudi vrsto let jug. kat. akad. društvo »Kreke«. Oprt ob 17letno tradicijo in močno simpatije češkega kat. dijaštva in cele češke katoliške javnosti pridno pomaga zbirati in organizirati krščansko misleče in živeče elemente med praškim dijaštvom. V Cirilmetodejski ligi že od ustanovitve tvori eden osnovnih delov, a to zlasti vsled organizatorne zmožnosti, prirojenosti med Slovani menda najbolj Slovincem. — Svojim članom nudi vse, kar more krščansko kulturno društvo nuditi, a kar je glavno: zbira v sebi vse katoliške jugoslovanske akademike in jim daje smernice za njihovo delo in udejstvovanje na svojem polju. Toda od krize dinarja v l. 1923. se število jugoslovanskih dijakov v Pragi, posebno pa »Krekovceve«, ki se rekrutirajo po največ iz nepremožnih slojev, stalno krči. Morda je to strah pred pomanjkanjem, morda nekaka komodnost, sedaj ko imamo univerzo doma, ki drži naše fante doma. V zadnjih časih se je slovenski študent nekako razvil, saj po večini in se kar nekako boji prestopiti domači prag. A včas tu strah je nepotreben! Ni tu v Pragi tako drog kot se navadno misli, niti tako ne kot v Zagrebu ali Belgradu. Skromen študent more s 1000 Din (800 Kč) že kar živeti, kar je v Zagrebu najbrž bolj težko. Da moremo svoje široko razpredeno delovanje v smislu tradicije uspešno nadaljevati, nam je treba novih tovarišev. Stari končujejo, odhajajo, a novih ni. — Ne bojte se skromnih žrtev, ki se vam bodo bogato rentirale! — »Kreke«.

Šolske vesti.

Državna gimnazija v Mariboru — zrelostni izpiti. To leto predseduje izpitom ravnatelj dr. Jos. Tominc. Izmed 46 osmošolcev je v junjskem roku pripuščenih 42; ti so od 7. do 11. junija dovršili pismeni izpit. Po uspehu pismenih izpitov ni zavrnjen noben kandidat, a štirje so oproščeni usmenih izpitov, ki se prične 15. junija in bodo končani 21. junija. Kandidatini je 5. realna gimnazija sta 2, ostali (40) so humanisti.

Državna trgovska akademija v Mariboru. Ob sklepu šolskega leta 1926-27 se ukine državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. V prihodnjem šolskem letu 1927-28 se bo vršil pouk v I. in II. letniku drž. trgovske akademije, ki se v nadaljnjih dveh šolskih letih izpopolni še s III. in IV. letnikom. Vpisovanje za šolsko leto 1927-28 se bo vršilo dne 30. junija od 9—11 v šolskem poslopiju na Zrinjskega trgu 1-1. Vnanji učenci se prijavijo lahko pismeno. Prijavi naj prilože zadnje šolsko izpisevalno, rojstni in krstni list in frankirano kuverto z naslovom za odgovor. V I. letnik se bodo sprejemali učenci in učenke, ki so dovršili vsaj z dobri uspehom štiri razrede srednje šole, in oni absolventi (nje) četrtega razreda meščanskih šol, ki so napravili završni izpit z najmanj dobri uspehom in imajo zlasti v slovensčini in v realnih predmetih (računstvo, fizika, kemija, zemljepis in zgodovina) vsaj red »dobro«. V nasprotnem slučaju bodo morali delati poseben sprejemni izpit, ki se bo vršil v začetku meseca septembra. Dan pričetka let izpitov bo pravočasno objavljen. V II. letnik se bodo sprejemali samo taki učenci in učenke, ki so dovršili I. letnik trgovske akademije.

Na državni deški meščanski šoli v Krškem se vrši vpisovanje učencev in učenk v poletnem roku za I. razred dne 29. in 30. junija 1927 v ravnateljevi pisarni, II. nadstropje, obrakod od 8—12. Učenci in učenke naj se zgledajo v spremstvu staršev ali njih namestnikov z zadnjim šolskim izpisevalom in krstnim listom ter domovnico. — Izpiti za privatiste se vršijo v ponedeljek, dne 27. junija od 8—12. — Ravnateljstvo.

Državna strokovna šola za puškarstvo v Kranju. Vpisovanje učencev se vrši dne 1. in 2. julija od 9—12 in od 14—16. Predhodnim pismenim prijavam je priložiti znanje za odgovor. Sprejemni pogoji so: Absolvirana petrazredna ljudska šola, starost 14 let (to starost mora učenec doseči v tekočem šolskem letu) in da je učenec zdrav ter normalno razvit. Učenci se imajo predstaviti v spremstvu roditeljev ali njihovih namestnikov in se izkazati z odpuštnico ljudske šole, rojstnim listom in domovnico. Vpisnine in šolnine ni. Pouk traja štiri leta. Za praktični pouk dobijo učenci ves material in orodje brezplačno od zavoda, knjige, risalno orodje itd. za teoretični pouk pa morajo prinesiti seboj. Po dovršeni učni dobi dobijo učenci absolventi odhodna izpisevala, ki jim dajo — po izpolnitvi zakonitih predpogojev — pravico do samostojnega izvrševanja puškarstva oziar. graverske obrti. Vsa nadaljnja podrobna pojasnila daje ravnateljstvo drž. strokovne šole za puškarstvo, ki je nastanjeno v drugem nadstropju drž. realne gimnazije v Kranju. — Ravnateljstvo.

Naznanila

Krajevna skupina društva orožniških upokojencev za Slovenijo bo imela dne 28. junija t. l. ob 10. uri popoldne v gostilni »pri Zlatem konju« v Mariboru, Vetrinjska ulica, svoj letni občni zbor, na katerega vabijo vsi člani društva.

Vodovodna zadruga v Vašah pri Medvodah priredi v nedeljo dne 19. t. m. veliko vrtno veselico. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo vodovoda, Vas vabijo vabi odbor.

Na Vrhpolju pri Moravčah v nedeljo dne 19. t. m. ob 3. uri pop. gostovanje dram. odseka izobra. društva iz Dola s krasno komedijo »Namlajeni bolniki«. K obilni udeležbi vabi Dramski odsek.

Schichtov način pranja



Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“ Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Cetrtak, 10. junija: GROFICA MARICA, opereta. Izven. Gostovanje v Kranju. Začetek ob 16. Petek, 17. junija: TAJDA, Red C. Sobota, 18. junija: ORLOV, Opereta, Red B. Nedelja, 19. junija: GROFICA MARICA. Izven. Na korist bolniškega fonda Združenja gled. igralcev.

Mariborsko gledališče

Cetrtak, 16. junija ob 20: SVET. Premijera. Petek, 17. junija: Zaprti. Sobota, 18. junija ob 20, uri: SVET. Ab. A in (C). Kuponi.

Razbit shod dr. Pernarja v Turnišču.

Morda se je zahotelo dr. Pernarju po porazih, ki jih doživlja HSS na Hrvaškem, lepega shoda in je zato prišel v Prekmurje. Bodi vzrok ta ali oni, dejstvo je, da se je preteklo nedeljo pojavil v Turnišču. Pričakoval je, da bo njegov nastop zmogoslaven. Mož se je varal in gotovo je, da si za celo življenje zapomni, kar je doživel in si drugič stokrat premisli, predno se zopet poda v Turnišče. Nele da se mu shod ni posrečil, marveč tako rekoč niti do besede ni prišel in to v Turnišču, kjer je pred par meseci ustanovil strankino organizacijo in ki bi po zatrevanju mnogih imeli postati glavna Radičeva trdnjava v Prekmurju.

Ko je prišlo ljudstvo po pozni maši iz cerkve, se je postavil dr. Pernar pod večstoletno mogočno lipo in je začel govoriti: »Jaz sem poslanec HSS«. Temu stavku je sledila ploha medklicev: »Ne republikanske! Kje pa imate svojo republiko? Proč z Radičem! Živel dr. Korošec!« Gromovitim »živijo« klicom in navdušenemu ploskanju ni hotelo biti konca. Ko se je hrup nekoliko polegel, je dr. Pernar nadaljeval: »Naša stranka hoče ljudstvu pomagati.« Dalje ni mogel govoriti, ker se je zopet pričelo kričanje: »Dol Radič! Živel dr. Korošec! Živela naša SLS!« Se enkrat je poizkusil dr. Pernar: »Mi nismo proti veri!« Sedaj šele je naletel. Kakor udarci so padale na njega krepke besede ljudstva: »Mi imamo svojo stranko. Nam Hrvatske ni treba. Proč Radič! Živela SLS.« Takega upora dr. Pernar ni pričakoval, zato ni čudno, da je prišel popolnoma iz ravnotežja. Par besed je še povedal, a tiho, da so ga slišali le najbližji. Kakor iz enih ust je zadonel klic tisočglave množice: »Govorite glasno in slovensko. Mi nismo Hrvati, marveč Slovinci! Roke proč od naše zemlje! Živela Slovenija! Živela SLS!« Ljudstvo je povedalo svoje, potem so odšli vsi do zadnjega, ako da je ostal dr. Pernar sam.

Takega navdušenja v Turnišču za Slovenijo, za SLS in za njenega načelnika dr. Korošca še ni bilo. Razbiti shod dr. Pernarja je manifestacija, kakršnih je malo. Turnišče je bilo dosedaj kolikortoliko rezervirano. Gotove okolščine so kazale celo na to, da je v veliki meri Radiču naklonjeno. To je dalo povod, da je dr. Pernar ustanovil krajevno strankino organizacijo in mu posvečal več pozornosti, kakor drugim občinam. Sedaj pa je starodavno Turnišče, zgodovinski ponos Slovenske krajine, pokazalo, da je slovensko, da je enodušno v taboru slovenske ljudske stranke. Z HSS je obračunilo, kakor najbrž še nikdo.

Mariborska porota.

Maribor, 15. junija 1927.

ZAGONETEN ROPARSKI UMOR V PREVALJAH.

V nedeljo, dne 16. januarja t. l. so opazili stanovalci v personalni hiši št. 16 v Prevaljah, da se valj dim iz stanovanja 86letne Katarine Gradšek. Gorelo je pohištvo v stanovanju. Ogenj so kmalu pogasil, starke pa so našli mrtve v postelji. Domnevalo se je prvotno, da se je zadušila od dima. Toda zdravnik je kmalu spoznal, da je bila umorjena. Neznani storilec ji je tiščal z roko vrat, usta in nos tako dolgo, da se je zadušila. — Nato je oropal denar, ki ga je starke spravljala v slavnjačo ter zažgal pohištvo, da zabiše sledove svojega strašnega dejanja.

Našli pa se mu ni posrečil. Orožništvo je vodilo preiskavo z veliko vneto ter zaslišalo nebroj oseb. Večina izjav se je strinjala v tem, da so omenjeni dan opazili malo predno je nastal požar, v bližini zloglasnega Igneca Krainerja, 39 letnega rudarja iz Prevelj, ki je bil še mnogokrat kaznovan radi raznih zločinov.

Krainer je tajil, da bi on izvršil umor. Zagovarjal se je, da je samo nameraval obiskati svojo prijateljico, ki stanuje v isti hiši, kot Gradškova, toda ni ga našel doma. Na vprašanje, kje so se mu

dil v času, ko je bil izvršen umor, je izjavil, da se je nahajal v gostilni Zafuta. Preiskava je dognala, da se je nahajal v omenjeni gostilni mnogo prej, za čas, v katerem je bil izvršen umor pa Krainer ne more dati pojasnila.

Na podlagi teh ugotovitev je bil Krainer aretiran. Tudi v preiskovalnem zaporu je vse trdo vrtno tajil.

Krainerja obtožuje najbolj njegovo izpričeno življenje. Svoječasno je bil obdolžen, da je Gradškovo okradel, vendar mu tega niso mogli dokazati. Zelo obtežljiva pa je tudi izjava obdolženčeve matere napram neki priči, češ, da bo sin prost, ako ga sosedja Amalija Zdošek ne izda. Zdoškova je namreč stala v bližini, ko je Krainer po zločinu stopil iz stanovanja Gradškove in obdolženec je bil mnenja, da ga je opazila, dasi se to v resnici ni zgodilo. Izjava Krainerjeve matere jasno dokazuje, da je vedela za zločin svojega sina. Pri preiskavi so nadalje orožniki opazili, da ima obdolženec rokav površnika nekoliko ožgan. Na tozadevno vprašanje je bil sprva zelo zmuden in šele kasneje je izjavil, da se je ožgal s cigareto. — Vsa navedena dejstva pričajo proti obdolženecu in kljub vsem tajitvam svedočijo o njegovi krivdi.

Krainer je svoje dejanje trdovratno tajil. Na podlagi pravoreka porotnikov je bil oproščen.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Stuttgart 379.7, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1111.

Cetrtak, 16. junija.

Zagreb: 20.30 fragmenti iz Mozartove opere »Figarova svašta«, 22 plesna godba. — Breslau: 20 R. Bodansky-eva opereta »Hanni geht tanzen«, glasba E. Eyslerja. — Praga: 20 prenos koncerta iz Mozarteja, 21 predavanje, 21.15 zabavna glasba, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.30 prenos iz Narodnega doma v Vinohradih. — Stuttgart: 20 sinfoničen koncert filharmoničnega orkestra, nato vesel večer. — Frankfurt: 19.30 prenos iz Magdeburške gledališke razstave, nato: prenos iz Kassela: zabavna glasba. — Brno: 19.15 Mollereva komedija »Pan z Prasatkovec« prestavi K. M. Kloss, 21koncert, 22—22.15 prenos iz Prage. — Rim: 21.10 Selezione dell'Operetta »Il Rè di chez Maxime di Mario Costa. — Langenberg: 20 prenos iz Magdeburga: koncert nemške zveze godbenikov, nato: prenos koncerta iz hotela »Pri Pošti«. — Berlin: 19.30 prenos iz državne opere: F. Schreker: »Der Schatzgräber«, nato: plesna godba. — Dunaj: 20 ogrske pesmi in čaršabi, 21 večer ljudskih pesmi. — Varšava: 20 koncert (posvečen švedski glasbi).

Petek 17. junija.

Zagreb: 19.45 prenos iz opere zagrebškega narodnega gledališča, nato poročila. — Breslau: 20.15 z drobnogledom skozi mesto Breslau, 21 prenos iz Gleiwitza: serenade, 22.15 esperanto. — Praga: 20.10 češka opera, 21.15 klavirske kompozicije, 21.30 literarni del, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.30 reproducirana glasba. — Stuttgart: 20 švabski vesel večer. — Frankfurt: 20.15 gostovanje ljudskega odra iz Graza: »Večer v štajerskih hribih«, nato: koncert domačega orkestra. — Brno: 19 polski večer, 22—22.15 prenos iz Prage. — Rim: 21.10 Concerto Vocale e Strumentale. — Langenberg: 20.30 vesel večer, nato do 24 koncert. — Berlin: 20.30 finski večer, 22.30 zabavna glasba. — Dunaj: 19 prenos iz dunajske državne opere: Mozart »Čarobna piščala«. — Varšava: 20 koncert (posvečen Beethovnovim delom).

Sobota, 18. junija.

Zagreb: 20.30 malo igrane kompozicije L. v. Beethoven, 22 prenos iz kavarne Korso. — Breslau: 20.40 večerna zabava, 22.30—24 operetna glasba. — Praga: 20—22. prenos iz Brna, 22 časovni signal praške zvezdarne, poročila, 22.25 prenos iz Narodnega doma v Vinohradih. — Stuttgart: 19.30 prenos iz Reutlingena: Slavnostni koncert Reutlingške pevškega krožka ob priliki njegove 100letnice, 21.30 vesel večer, nato plesna godba. — Frankfurt: 20.15 prenos iz Kassela: Komorna glasba, 21.15 R. Koppelov večer, nato do 24.30 plesna godba. — Brno: 20 vesel večer, 22—22.15 prenos iz Prage. — Rim: 21.10 Trasmisssione da un Teatro. — Langenberg: 19.45 P. Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana«, nato Leonavallova drama »Der Bajazzo«, nato do 1 plesna godba. — Berlin: 20.30 povest o pridnem vojaku švejk in njegovem avtorju J. Haseku, nato Hartlebenova enodejanka »Die Loree«, 22.30—0.30 plesna godba. — Dunaj: 19.45 opereta »Gejše«, nato večerni plesni koncert. — Varšava: 20.30 večerni koncert, 22.30 prenos plesne godbe iz kavarne »Rydz«.

MEHIKANSKI MUČENIKI.

»Weekly Catholic Observer« v Newyorku prinaša grozno poročilo, ki je podpisano po uredniku, duhovniku Parsonu. Pisatelj zatrjuje, da je dobil te strogo zanesljive podatke od več zanesljivih priči. V neki vasi se je vršila kmečka svatba. Med službo božjo so navali na cerkev vladni vojaki in so takoj ustrelili dva duhovnika, ženina, nevesto ter priče. Trupla ustrelenih so bila razstavljeni v parku bližnjega mesta z napisom: »Kaznovani za prestopke zoper vladne postavbe o verskih zadevah.«

PODPIRAJTE DIJAKE
v zbiranju za »Srednješolski dijaški dom« v Ljubljani.

Poravnajte naročnino!

Pismo iz Poljske.

Krakov, junija 1927.

Vstaja leta 1905.

Gotovo je bila najgloblja misel tega gibanja misel o državni samostojnosti, vendar se je proglasilo in obnašalo zelo lojalno vpricho ruskih državnih oblasti, dasi ni nikdar padalo v tako odvisnost od nje, v kakršni je živila poljska inteligenca pod oblastjo pruskega in avstrijskega režima, ki se je popolnoma prilagojevala kulturni, socialni in gospodarski strukturi teh držav.

Vendar treba priznati, da pomeni ta doba poljske zgodovine v vseh delih kruto razkosane narodne in kulturne celine tiho rezignacijo v bližnjo doseg državnne samostojnosti in neko strastno zatopljenost v religiozne in umetniške doživljaje, ki dajejo povprečnemu poljskemu izobraženemu človeku neko čudno dvočlono psihiko, ki je nam nerazumljiva in ki usposablja poljske pisatelje do takih strastnih umetnin, kakoršne so n. pr. dela nedavno umrlih prvakov moderne poljske literature, Kaspronska, Zeromskega itd. Sebe ob priliki ruske revolucije leta 1905 se je ob žarenju cele ruske javnosti, vendar nikakor ne ob socialnem ognju, v katerem je žarela le-ta, temveč v lastni neodoljivi želji po državni samostojnosti, ki jo je natihem ali sistematično vlivala v duše nastopajočih se pokolenj sakralna lektura poljske romantične poezije in pa brezobzirno postopanje ruskih uradnikov in policajev zbudila tudi poljska država. Toda nositeljica te vstaje in brutalna boriteljica za doseg državne samostojnosti poljske ni bila zdaj žlahta — temveč poljska socialistična stranka, ki je nastopala solidarno z ruskimi revolucionarji, boreč se z njihovimi metodami in v svojem levem krilu tudi za njihove ideale, dasi je na njeni desnici se borila množica kesajočih se plemičev.

Ta vstaja, v kateri se je boril z največjo hrabrosijo in postopal z ne manjšim terorjem današnji vladar Poljske Jozef Pilsudski, je bila zatrta s pomočjo ruske vojske, kateri so pomagale bande, ki jih je organiziral iz politike pozitivizma prihajajoči tvorec največje današnje poljske stranke, k politiki sporazuma z Rusijo stremelci Roman Dmowski.

Dmowski.

To je važno dejstvo, ki nikakor ne izvira iz osebnosti teh dveh najvažnejših poljskih glav, temveč iz svojevrstnih tragičnih usod poljskega naroda, ki je žrtve najparadoksalnejših dogodkov in katastrof. In v luči tega dejstva moremo razumeti današnjo politiko poljske države; kajti vsi drugi politični činitelji, bodisi posamezne stranke, kmetke ali meščanske, bodisi vprašanje republike ali monarhije (izvzemši morebiti vprašanje kreditov in inozemskih posojil, ki zavisi od dobre volje židovskih kapitalistov) ne igrajo v poljski politiki nobene važne vloge.

In vendar, ako bi me kdo vprašal, kaka je razlika in konceptiji poljske države Pilsudskega ali Dmowskega — bi ne vedel odgovora. Vsa razlika leži že v preteklosti, današnji spor je le logična, dasi ne stvarna posledica te preteklosti, izzvan po temperamentu Pilsudskega, kateremu so dali močni in zmogoviti odmevi neuspehi prejšnjega režima in pa zmagoslavna vojska, ki je oboževala svojega maršala. Kratko povedano: Dmowski je bil zastopnik onih, ki so hoteli vzgojiti Poljsko v demokratizmu in parlamentarizmu, Pilsudski si je izbral krajšo in manj naporno pot, z armado je razgalil predsednika, kabinet in parlament in ga potem zopet inštaliral prestrašenega in spremenjenega kot formalni dokaz svoje ustavovernosti, kajti 300.000 vojakov je mnogo več kot 400 poslancev.

Vsa dejstva izvirajo iz časov pred vojno in so se prvič razkrila v revoluciji l. 1905. Dmowski je organiziral močno politično stranko, koje hrbenico je tvorilo poljsko veleposestništvo in meščanstvo in koje cilj je bil zvezati poljsko politično usodo najtesneje z usodo ruske države, upajoč, da se v njej kmalu obude struje, ki bi dale Poljakom avtonomijo in ki bi se postopoma zadovoljile le s personalno unijo med obema narodoma. To svojo konceptijo je naslanjal na prepričanje, da je največji sovražnik poljske državne samostojnosti Prusija in ne Rusija in da je le-ta edina v zvezi z zapadnimi velesilami v stanu iztrgati Nemčiji Poznanjsko, Slezijo in Pomerje, ter nemškemu vazalu Avstriji Galicijo ter na tak način zediniti poljske zemlje. Načrt Dmowskega se je zdel poljski javnosti, živeči pod rusko oblastjo, najprikladnejši in najizvedljivejši, in sicer zato, ker je dajala politična simbioza poljsko-ruska velik razmah poljski industriji in veleposstvu, in pa še zato, ker je odklanjal potrebo revolucionarnega boja za samostojno Poljsko, prepustajoč njeno usodo splošnemu evropskemu položaju in pa morebitni ruski zmagovalni dobrohotnosti.

Pilsudski.

V tej etični pomanjkljivosti sicer dobro premišljenega načrta stranke Narodne demokracije, ki jo je osnoval in vodil Dmowski, ima izvor akcija Pilsudskega. Volje po narodnem dejanju, za katerim je romantična duša gnala Mickiewicza iskat pomoči za osvobodjenje Poljske celo k sultanu, ta volja, ki je vzbudila vrsto nesrečnih vstaj poljskega plemstva, je vodila tudi Pilsudskega, ki je že leta

1905. vodil boje na ozemlju, ki je bil pod rusko oblastjo, da je organiziral v vrstah poljske socialistične stranke v Galiciji vojaško organizacijo »Strelcev«, ki je ob izbruhu vojne nastopila ramo ob ramenu z avstrijsko vojsko, borečo se na ruski fronti. Iz popolnoma pravičnega prepričanja, da če mora poljski narod aktivno udeleževati s svojo samostojno vojno formacijo svetovne vojne, ako hoče imeti državopravnih koristi od nje, je vzrastel prvi kader sedanje poljske vojske, kajti šele pozneje je začel tvoriti Dmowski v Rusiji in še pozneje v Franciji poljske vojaške edinice; vendar je bil končni cilj tvoritve Pilsudskega nespameten, ker je predvideval zmago centralnih sil in v tem slučaju svobodno Poljske.

Po sklenjenem miru in po srečno dovršeni vojni proti sovjetski Rusiji, ki jo je z izdatno francosko pomočjo izvojeval Pilsudski, dasi se mu je temeljito ponesrečila izvedba njegove fiksne ideje, združiti in prikleniti Ukrajino na poljsko državo ter na ta način zgraditi Poljsko, kakor je bila pred delitvami, je vnovič izbruhnilo vprašanje v poljskem političnem življenju, katera ideja bo dala podobo poljskemu kaos, ali demokratična, dasi že nekoliko k fašizmu težeča konceptija Dmowskega, ali pa s socializmom in narodnimi manjšinami koketirajoča konceptija Pilsudskega, ki jo je podpirala zmogovita armada in pa javno mnenje, ki je bilo tik po vojni a priori rusofobsko razpoloženo. Seveda je bilo med obema konceptijama v bistvu malo razlike, kajti tudi Narodna demokracija se je pod težo socialnih katastrof, ki so razburjale mase in jih pehale — ironija usode! — k Pilsudskemu, ki je imel udano in strogo nacionalno razpoloženo armado, vedno bolj in bolj nagibala k uvedbi nekega poljskega fašizma. Toda v trenutku, ko je hotela pristopiti do dejanja, je udaril Pilsudski z vojsko nad njo ob silni aktivni pomoči poljskih levih strank in narodnih manjšin, razgalil je vladu in postavil svojo ter začel sanirati razmere. To se je zgodilo lanske leto. Mož se je izkazal, da je dober politik, v kolikor treba sploh biti možu, ki ima močno vojsko za seboj, in nima reformatorskih, temveč le sanacijske načrte. Odrinil je predvsem v ozadje zahteve poljskih socialističnih strank, ki so sanjale o izvedbi državne in privatne socializacije pod njegovim režimom, šel je daleko na desno, kjer se je srečal z načrti in odobravanjem desničarskih strank, ki so bile na tistem zadovoljne s tem potekom razvoja, dasi niso prenehale zabavljati nanj, in se ustavil, zaslonjen od 300.000 bajonetov, v osredju, imenovavši vladu iz kroga svojih vernih prijateljev.

Priznati mu treba, da je umel izogniti se napakam navadnih vojaških diktatorjev, nad Mussolinijem je toliko višji, v kolikor je višje razmišljujoč in čuteč, včasih celo melanholičen general — pedagog. Srečno se je izognil sleherni persekuciji pristašev prejšnjega režima, le armado je temeljito »očistil« in za najvišje uradnike postavil sebi udane ljudi.

Hotenja in težave sedanje vlade.

Njegova vlada se je lotila predvsem gospodarske sanacije, stabilizirala je zloty, ki je leta 1925-1926. rapidno padal, gotovo radi sabotaže židovskih kapitalistov, ki so bili nenaklonjeni reformatorju poljskih financ Grab-skemu, prijatelju voditelja Narodne demokracije Dmowskega, zvišala je produkcije v glavnih industrijskih panogah in kakor se kaže v zadnjih dneh, je izprosila ameriško posojilo v znesku okrog 100 milijonov dolarjev. Da popravi gospodarske razmere. V politiki do narodnih manjšin ima srečnejšo roko in več srca, kakor so jo imele vlade, izhajajoče iz desničarskih strank, ki so stale na stališču ideologa Narodne Demokracije Dmowskega, ki trdi, da je segala in sega kulturna in politična misija poljskega naroda preko njegovih etnografskih mej, vse dotod, kjer se nahaja kakršnakoli poljska kolonija v ukrajinskem in beloruskem ter litevskem ozemlju. Sedanja vlada se poslužuje avstrijskega recepta utrakvizacije šolstva na ukrajinskem in beloruskem ozemlju, kar je seveda še vedno premalo, vzbuja pa vendar že protest na desnici.

Velike preglavice ji dela narodnostni in socialni problem, ki je na Poljskem združen, to se pravi, zatiranje narodnih večin se izraža v naglem vzrastu komunistične stranke, dasi je n. pr. v čisto poljski (kajti Zidi so imeli svoje liste) Varšavi pri zadnjih občinskih volitvah glasovalo za komunistično listo nad 70 tisoč ljudi. Vlada je likvidirala vrsto ukrajinskih in beloruskih političnih organizacij, odzvela njihovim poslanecem imuniteto in jih zaprla. Po uradni statistiki je v Poljski trenutno nad 6000 političnih jetnikov. Pa tudi v poljskih inteligenčnih masah ni sedanji režim priljubljen. V zadnjem času poskušajo tvoriti stranko, ki bi združila pod geslom moralne in gospodarske sanacije večjo množico pristašev sedanjega režima, toda poljski narod vztraja pri svojih davnejših političnih organizacijah, ali pa se oddaljuje od politike, v kolikor je v gotovih slojih sploh že spoznal njeno potrebo ali nepotrebo.

Pilsudski in njegovi najožji pristaši so rodom iz najvzhodnejših delov poljskega ozemlja. Vzrastli so v vzdušju in v metodah, ki je človeku iz Poznanja, Slezije ali pa celo Galicije tuje in zoperno. Vendar se, kakor sem že omenil, stikajo interesi in načrti Pilsudskega in Dmowskega. Obadva stremita po diktaturi. Prvi to via facti že ima, drugi na

organizira popolnoma po fašističnem vzoru svoj Tabor Velike Poljske. (Obóz Wielkiej Polski. Zanimivo je mimogrede rečeno, da je akademska mladina v veliki večini na strani Dmowskega; toda o tem drugič več.) Vendar je toliko možnosti in verjetnosti sporazuma, dasi ni nikake solidarnosti med obema tabo-roma, da moremo pričakovati mirnejšega razvoja poljske notranje politike, kakor je bil do danes. Seveda presenečenja niso izključena.

To in ono

BOMBE V LENINGRADU.

Umor Vojkova je že pozabljen, ker se je dogodil še strašnejši atentat, o katerem imamo danes podrobnejša poročila. 10. junija je priredila komunistična stranka v Leningradu veliko zborovanje v svojem osrednjem klubu na Mojki št. 59. Navzoči so bili tudi iz Londona izgnani diplomati. Med govorom vplivnega čelista Mesinga je zadonel nenadoma krik: »Doli z morilci!« in je razpočila bomba. Eksplozija je razbila okna, s stropa se je udrla apno. Razlegalo se je divje kričanje ranjen-cev. Vsi so se zgneli k vratom. V tem trenutku je razpočila tam druga bomba. Dva z revolverji oborožena človeka, ki sta vrgla bombi, sta izginila brez sledu s pripravljenim avtomobilom. Ranjenci so napolnili tri mestne bolnice. Doda je podleglo ranam 11 ljudi. Oblasti so izgubile glavo. Vršijo se številne aretacije nedolžnih ljudi in preiskave. Petro-grajska obal in železniška proga sta podrejeni posebno ostrim odredbam. Razglašeno je splošno in obvezno žalovanje celokupne komunistične domovine. Do preklica so prepovedani vsi koncerti, gledališke in kino predstave.

MORALNI POJMI BOLJŠEVIŠKE RUSIJE.

>Gudok<, glasilo sovjetskih železničarjev, prinaša pretresljive številke iz »moskovske železničarske komisije za preprečenje poro-dov«. Ta »urade« je »odpravile« tekmo lanskega leta 1808 žensk, to se pravi, odpravil zarodek potom operacije. Večja polovica operacij, 55 odstotkov, ima vzrok v socialni bedi: revščini, brezposelnosti, številni deci. Delavke tvorijo 41 odstotkov, uradnice pa 59 odstotkov »od-pravljenih« žensk. Pripomniti je, da je bilo 10 odstotkov operiranih in starosti pod 20 leti. Polovica žensk je odpravila po enega otroka, ena četrtina pa po več. Nekatere seve so bile operirane po 6 in 11 krat! Dva, trije splavi pri eni so navadna številka. »Gudok« pripominja, da trpi vse mlado žensko pokolenje na pred-časni invalidnosti. »Naj se spomnijo tega ne-številne državljanke, ki se hočejo podvreči operaciji. Rajše naj rabijo sredstva zoper spo-četje. So sicer draga, a manj škodljiva kakor operacija.« Lepe moralne nazore ima sovjetski tisk!

NAJVEČJI IN NAJMANJŠI LIST NA SVETU.

Največji list v Evropi po nakladi je an-gleški »Daily Mail«. Proda dnevno čez dva milijona primerov. Vsaka številka šteje 24 strani drobnega tiska poleg ilustrirane prilo-ge. Ameriški »Newyork Herald« natisne dnev-no po 48 strani. Zato pa zaslužio pozornost tudi nasprotni rekord. Najmanjši list na sve-tu je »Journal for my Father«. Poslavi in na-tisne se dnevno v enem izvodu (tudi ob praz-nikih) na pisemskem papirju v domači ti-skarni gospe Alice Dance, hčere starega arhi-tekta Dancea v Johannesburgu v Južni Afriki. Gospod arhitekt šteje devet križev, »hranil« pa je jasno pamet in vid, čeprav zna čitati le bolj debele črke. Njegova edina hči, ki je tudi že preko 60 let stara, skrbi za očetovo razvedri-lo. Noče pa, da bi imel njen oče mračne mi-sli. Zato tiska poseben dnevnik zanj, v kate-rem izpušča vse umore, zločine, politične pre-vrate in natisne le dobre vesti. Na ta način misli stari gospod Dance, da je življenje na svetu vedno lepše. Hvaležen je Bogu, da se je vse izpremenilo v sedanjih časih na boljše. Mar ni vredno natisniti iz tega vzroka edini primer tega najmanjšega dnevnika?

NAJVEČ PISEJO ANGLEŽI.

Svetovno poštno društvo »Weltpost« vereinc je izdelalo statistiko, iz katere bi bilo razvidno, kateri narodi največ pišejo. Število odpisanih pisem so delili s številom prebi-valcev ter tako dobi povprečno število. Na čelu vseh je seveda Anglija. Vsak Anglež piše na leto 81 pisem. Amerikanec odpošlje 69, a Nemec pa 67 pisem. Četrtni na vrsti je Švicar, kateri jih napiše 60. Od vseh Evro-pejcev je Portugalce najbolj len dopisovalec, kajti napiše samo 19 pisem na leto. Toda tudi visokokulturni Francoz ni posebno prijazen pisanju, ker tudi ta jih spiše le 27 na leto.

DOZIVLJAJ ANGLEŠKEGA MINISTRA.

Bivši notranji minister Anglije Hender-son pripoveduje, da je nekoč kot minister prišel v nek kraj, v katerem je bila velika sportna prireditve. Stopil je s svojo družbo v hotel ter naročil zase in za njo čaj. Natak ar pa je hotel imeti plačilo vnaprej. Seveda je minister pri tem zrastle, toda natak ar je ostal neizprosen ter rekel ministru, katerega seveda ni poznal: »Veste, kadar so pri nas dirke, pride v naše kraje vsake vrste navlaka in biti moramo zelo previdni napram gostom, da dobimo naš denar skupaj.« Minister ie razumel ter plačal vnaprej.

Brezmejna lahkornost je — drugače ne moremo reči —, ako po več dni ali pa celo več tednov ne snažite pravilno svojih ust in zob. In vendar je to zelo lahko, ako rabite Odol: samo nekoliko kapljic ga kanete v kozarec tople vode, ki jo potem premešate z zobno krtačico; s tem izpirate in grgrate popolnoma po svoji volji in si končno — zlasti predno greste spat — še s krtačico dobro osnažite zobe. Videli boste: Odol je čudovito sredstvo za osveženje ust, pri katerem mnogo več prihranite, nego pri vseh drugih zobnih kremah in praških. V teku desetletij je Odol postal kulturni poj.

S krepkim ispiranjem da Odol ustam sveže dišeči dih

Gospodarsvo

Obisk letošnjega velesejma.

Velesejm pomeni za Ljubljano in sploh Slovenijo veliko narodno-gospodarsko korist. Vsi desetisoči obiskovalcev ne pridejo samo za on dan na sejem, ampak ostanejo po več dni. Tako ostane v Ljubljani denar za stanovanja, gostilničarji, kavarji in restavraciji imajo sejemске dni znatno večji promet; trgovine se tudi nimajo pritoževati, da sejem, ker pride nebroj ljudi v Ljubljano, ni nakupit tudi obleke, čevlje in razne malenkosti. Lahko rečemo, da ima vsa Ljubljana korist od velesejma. Mnogo obiskovalcev tudi ne zamudi obiskati razna letovišča združujoč posej z oddihom. Naloga velesejske uprave je dovesti tim vo obiskovalcev na velesejm in tu gre upravi vsa čast. Organizacija propagande je izdelana od vseh podrobnosti. Ze je poplavljena vsa dežela in država z reklamnimi plakati velesejma, ki vas na vseh krajih vabijo na obisk. Ne prodajajo kart le zastopniki velesejma, ampak tudi vse korporacije, prosvetna društva. Statistično je ugotovljeno, da se danes prodajajo karte za velesejm na nad 400 mestih v državi. Zato je tudi pričakovati velikega obiska. Pa tudi v inozemstvu propaganda ne izostaja. V vseh naših zastopstvih so izboženi plakati velesejma in pričakovati je tisočev obiskovalcev iz Italije, stotin iz Avstrije in Nemčije ter iz drugih držav.

Ljubljanski velesejm je torej primerno poskrbel za velik obisk, za kar moramo pohvaliti agilno upravo, ki jo vodi spretni ravnatelj, belgijski konzul g. Milan Dular.

Trgovina s čevlji.

Danes je v tej panogi konkurenčni boj izredno težak. Domača produkcija se mora boriti z močno in agilno inozemsko konkurenco, ki one-mogoča dobiček, ker je treba v borbi pri cenah popuščati in taekm razmerju, kateremu ne more odgovarjati istočasno primerno zniževanje rešje. Inozemskim tovarnam je konkurenčni boj lažji, ker imajo že vse naprave opisane in jih odpisi torej ne obremenjujejo kakor nekatera naša mlada podjetja. Ker so to velika podjetja, lahko izdelujejo serijske artikke v ogromnih množinah pri znanih režijskih stroških. One imajo stalen kader starih, izkušenih delavcev (tradicija celih generacij). Znajo pa tudi narediti izvrstno reklamo, kjer naj bi se učili tudi naši industrijci. Pred nedavnim smo poročali, da je dal lanskoo leto Bata za reklamo v naši državi nad 1.600.000 dinarjev. Seveda mora biti reklama tudi primerna, ne pa suhoparna, čeprav bi naši podjetniki imeli zanjo manjše površine na razpolago.

Danes prevladuje v trgovini s čevlji vedno bolj in bolj ženski čevlji. Medtem ko se je pred vojno prodalo znatno več moških čevljev, je danes v mestih obratno. Danes odločuje ženski čevlji. Poleg tega pa je treba upoštevati, da je danes vladarica trga čevljev moda, mogoče pri nas še ne v tako izraziti meri, toda počasi gre tudi pri nas naprej. To se pa pozna zlasti pri trgovini s ženskimi čevlji. Sicer so tudi moški čevlji podvrženi izpremembam moda, toda moška moda je bolj konservativna, čeprav gre tu razvoj v nasprotno smer. Posebno je težko za proizvajalce čevljev. Naredi in odda gotovo številno čevljev v svojo prodajalno ali trgovino in skoro gotovo ne more vseh čevljev vnovčiti, ker mora na to čakati dalj časa, medtem pa mu lahko preokret v modi koncentrirano odjemalca na drug produkt. Podobno je tudi z moškimi čevlji. Zato se danes nemoderati čevlji prodajo globoko pod nakupno oz. proizvajalno ceno. Danes tovarne že ne delajo več na zalogo, ampak čakajo na naročila svojih trgovcev-odjemalcev in svojih lastnih prodajal.

Naša industrija in trgovina s čevlji je prav lepo razvita in je zmogljiva konkurirati z inozemskim blagom i v ceni i v kakovosti. Omeniti moramo tudi, da so se naši večji čevljarji obrtniki v pokrajini začeli zanimati za izvoz v južne pokrajine države, kar pa ovirajo tamkajšnje nesolidne trgovske navade lepega števila trgovcev.

Komunike. Kakor znano, je sklenil izredni občni zbor Trboveljske premogokopne družbe dne 28. decembra 1926, da se prevede v smislu zakona z dne 7. avgusta 1926 valorizacija investicijskih računov na ta način, da se poviša delniška glavica od 50 milijonov dinarjev na 150 milijonov dinarjev, nadalje s prenosom 50 milijonov dinarjev iz glavnične rezerve na 200 milijonov dinarjev.

Dovoljenje ministrstva trgovine in industrije za valorizacijo je ravnokar dospelo. Ker radi kratkega roka ni mogoče izvršiti pravočasno vseh potrebnih formalnosti, je moral upravni svet Trboveljske premogokopne družbe na seji, ki se je vršila dne 13. junija t. l. na sedežu družbe v Ljubljani skleniti, da se sklicanje rednega obnege zbora za nekaj časa preloži.

Zanimanje ameriškega kapitala za našo državo. Pred nedavnim so poročali belgijski listi in po njih tudi drugi o dopisu našega gen. konzulata iz Chicage o interesu ameriškega kapitala za investicije pri nas. Pred par dnevi smo čitali o po-

mudbi neke ameriške tvornice, ki namerava ustanoviti neke v Srbiji tovarno avtomobilov. Sedaj zopet poročajo o nameri ameriškega kapitala zgraditi na Jadranu veliko ladjedelnico.

Kartel jugoslovanskih jeklarov. Čeprav je že minulo 14 dni od dogovora jugoslovanskih jeklarov z avstrijskimi in madjarskimi, še nimamo avtentičnih podatkov. Sedaj prinaša zagrebški »Morgenblatt« par podatkov, o katerih pa se žal nismo mogli prepričati. Po tem listu se je ustanovila najprej skupna prodajna organizacija 3 jeklarov: Kranjske industrijske, Store in Zenice, ki so si trg za železo v šipkah razdelile sledeče: Kranjska industrijska 82, Store 13 in Zenica 55%. (Produkcija tega železa Kranjske industrijske družbe je 24.000 ton. Op. ur.) Našim domačim jeklarom sta rezervirani dve tretjini domačega trga, ki konsumira okoli 60.000 ton, torej 40.000 ton. Naše jeklarne pa že sedaj producirajo znatno več. Posledica teh dogovorov je tudi dvig cen s 15. majem t. l. — Sicer pa pričakujemo od intercesiranih pojasnil.

Borza

Dne 15. junija 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.48—13.51 (13.48—13.51), Italija 315.98—317.98 (313.01—315.01), London 276.10—276.90 (276.10—276.90), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Praga 168.20—169 (168.20—169.20), Dunaj 8—8.03 (8—8.03), Curih 10.935—10.965.

Curih. Belgrad 9.135 (9.135), Budimpešta 90.60 (90.60), Berlin 123.20 (123.21), Italija 29 d. (28.75), London 25.2575 (25.25), Newyork 520 (520), Pariz 20.365 (20.365), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15), Bukarešt 3.07 (3.07), Sofija 8.76 (8.76), Varšava 58 (58), Madrid 89.70 (89.80). Dunaj. Devize: Belgrad 12.47, Kodanj 278.19, London 34.48, Milan 39.65, Newyork 709.05, Pariz 27.79, Varšava 79.34. Valute: dolarji 708.25, dinar 12.455, češkoslovaška krona 20.90.

Praga. Lira 188.05, Zagreb 59.12, Pariz 131.75, London 168.45, Newyork 88.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50 den., vojna odškodnina 343—344, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantila 98 bl., Prastrediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 455 bl., Vevše 135 den., Stavbna 55—65, Šešir 104 den. V četrti borza ne posluje.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84—85, agrari 50—51, vojna odškodnina 343—343.50, junij 344, julij 346, Hrv. esk. 96, Hipobanka 60, Jugobanka 92—93, Prastrediona 850, Ljublj. kreditna 150 den., Šečerana 495—500, Slavonija 22—23, Trbovlje 450—460, Vevše 130—140.

Dunaj. Podon-savska-jadran. 79.10, Alpino 42.55, Trbovlje 56, Hrv. esk. 135, Leykam 11.30, Jugobanka 11.60, Hipobanka 78, Avstrijske tvornice za dušik 281.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les čvrsta, za deželne pridelke neizpremenjena. Zaključek: les G vag. V četrti borza ne posluje.



Sport

HSK CONCORDIA, ZAGREB : ASK PRIMORJE. Danes ob 17.30 na igrišču Primorja.

Današnje gostovanje renomirane zagrebške Concordije, vzbuja po vsej priliki veliko zanimanje med našim sportnim občinstvom. V kratkem razdobju igra danes tretji reprezentant zagrebškega nogometa, ki je morda danes tudi najmočnejši klub Zagreba. Vsekakor je gostovanje Concordije prvostvena sportna prireditve.

Concordia je eden najstarejših klubov naše države ter je igrala v našem sportnem življenju vedno odlično in vodilno vlogo. Ravno tako uživa Concordia tudi v inozemstvu najboljši sloves in ugled. Njeni izvrstni rezultati, ki smo jih včeraj navedli, pač najbolje osvetljujejo njeno formo ter jakost in obeta kot taka igrali v prihodnji sezoni prvo vlogo v jugoslovanskem sportu. Poleg tega pa je Concordia brez dvoma eno najsimpatičnejših moštev Zagreba. Gostje nastopijo kompletno z vsemi svojimi najboljšimi močili.

V moštvi Primorja nastopi na levem krilu Sekulič, igralec belgrajske Jugoslavije ter večkratni internacionalce, ki so je ravnokar vrnil iz Francije, kjer študira ter se mudi za nekaj časa v Ljubljani.

Predtekmo absolvirata ob 16 SK Disk, Domžale ter juniorji Primorja.

Zaključne prvenstvene tekme v II. razredu ljubljanskega okrožja LNP se odigrajo danes, na praznik in v nedeljo 19. t. m. na igrišču SK Ilirije. Danes ob 14.30 igrata najprej Krakovo in Pano-nija, nato ob 16 Slavijska in Reka. Važna je posebno zadnja tekma, ker odloča o prvenstvu II. razreda Ljubljane. Doslej vodi SK Slavijska s 12 točkami, dočim ima SK Reka 10 točk in možnost, da prehití Slavijsko, ako jo jutri premaga vsaj s 8 goli razlika.

Zmagovalec v tekmii Slavijska : Reka igra v nedeljo ob 15.30 finale po pokalnem sistemu s SK Javornikom z Rakeka kot okrožnim prvakom izven ljubljanskih klubov II. razreda.

Pododbor kolesarske zveze v Ljubljani. Tehniški pravilnik kol. zveze SHS je izšel. Klubom in dirkačem je na razpolago v pisarni Karlovska c. 4. Obenem so naznanjena, da je začetek državnega cestnega prvenstva določen na 19. t. m. — Pododbor kolesarske zveze v Ljubljani vabi kolesarske klube, da se udeležijo v nedeljo kol. dirk kluba »Ilirija« s startom in ciljem v Medvodah pri km 13. Začetek dirk ob 14. uri.

Petstokilometerska kvalifikatna vožnja po Sloveniji in Hrvaški, ki jo v dneih 28. in 29. junija priredi motoklub »Ljubljana«, vzbuja že sedaj med motočiklisti pozornost. To bo prva širša zasnovana tekmovalna motočiklistična vožnja v naši državi, udeležencem bo nudila priliko, da preskusijo praktičnost in zanesljivost svojih vozil in svojo lastno vzmočehnično spretnost. Ruta je definitivno določena. Start je v Ljubljani, pot vodi prvi dan skozi Kamnik, Gornji grad (kontrola), Mozirje, Šoštanj, Velenje, Slovenjgradec, Dravograd (kontrola), Maribor (cilj prve etape), dalje skozi Ptuj, Rogatec v Rogasko Slatino. V Rogasški Slatini prenočevanje. Drugi dan gre pot čez Podčetrtek, Brežice, Samobor, Plješćevac, Karlovec (cilj prve etape drugega dneva), Netretić, Metlika, Novo mesto, Trebnje v Ljubljano, kjer je končni cilj in kjer se zvečer razdelijo nagrade med najboljša vozača. Prijave sprejema do 25. t. m. Motoklub »Ljubljana« v Ljubljani, Resljeva cesta 1.

VELIKE MOTORNE HITROSTNE IN KOLESARSKÉ DIRKE.

Klub kolesarjev in motočiklistov »Ilirija« priredi v nedeljo, dne 19. t. m. motorne hitrostne medklubske in kolesarske dirke na progi Gaštel-Medvode. Začetek dirk ob 14. uri. Dirka se po dirkalnem pravilniku Zveze Avtoklubov in Zveze kolesarjev kraljevine SHS. Pravico starta imajo samo verificirani člani klubov, kateri so včlanjeni v zveza. Pregled motornih vozil se izvrši v nedeljo, dne 19. junija t. l. ob 9. uri zjutraj na dvorišču Dunajske ceste 9. Točni razpisni dirk, so bili vsem klubom doposlani. Danes so se brzojavno prijavili zagrebški dirkači Štrban Anton z motorjem BSA, Kunej Josip »Zenith« in Glogarič Zvonimir, »Saro-leac« vsi člani I. Hrv. motočikl. kluba Zagreb, dalje se je prijavil g. Walter Stuzzi član motokluba »Ljubljana«, kateri je pri zadnji motočiklistični dirki na Plešivici dosegel z motorjem A. I. S. najboljši čas. Ker se je že prijavilo tudi nekaj mlajših ljubljanskih dirkačev, bodo dirke zelo zanimive. — Prijave sprejema tvrdka Gorec, palčna Ljubljanske kreditne banke. — Zaključek prijav nepreklicno v torek, dne 14. t. m. ob 12. uri opoldne. Tehniški odsek kluba posluje dnevno od 13. do 14. ure v kavarni »Prešeren«.

NOGOMET BODOČIH MESECEV.

Navedli bomo nekatere važnejše mednarodne tekme bodočih tednov in mesecev:

19. t. m. Švedska proti Danski v Stockholm. 10. t. m. Finska proti Poljski v Helsinkih. 26. t. m. Jugoslavija proti Češkoslovaški v Zagrebu? 29. t. m. Budimpešta proti Bukarešti v Budimpešti.

3. julija Švedska proti Češkoslovaški v Stockholm. 3. julija Budimpešta proti Krakovu (Poljska) v Budimpešti.

4. sept. Ogrska proti Češkoslovaški v Budimpešti. 14. sept. Švedska proti Belgiji, kraj še ni določen. 18. sept. Poljska proti Ogrski v Krakovu.

3. okt. Poljska proti Jugoslaviji v Zagrebu. 2. okt. Nemčija proti Danski v Kopenhagen. 9. okt. Avstrija proti Ogrski na Dunaju.

6. nov. Stockholm proti Berlinu v Berlinu. 6. nov. Nemčija proti Norveški v Hamburgu.

VISOKE ŠOLE ZA TELESNO VZGOJO.

Naši sosedi v Romuniji so si ustanovili v Bukarešti že v novembru 1922 narodni zavod za telesno vzgojo. Leta 1923. je dobil savod visokošolski značaj. Dijaki in dijakinje morejo dobiti po študiju šestih semestrov medicinski naslov »baccalavreusc« po nadaljnjem študiju dveh semestrov pa lahko promovirajo. Razdelitev in vsebina študijskega načrta sta posneta skoraj popolnoma po pravilih Nemške visoke šole za telesno vajo. A romunska visoka šola je v ozki zvezi z vojaštvom. Ravnatelj visoke šole je odšel sedaj v Berlin, da študira štiri semestre v nemškem stadionu. Doslej imajo visoke šole za telesno vajo sledeča mesta: Berlin, Bukarešta, Stockholm, Moskva, Budimpešta, Bologna, Rheims (Francija) in Joinville (Francija). Kdaj jo bomo dobili mi?

PENAROL ODHAJA.

V par dneh bo zapustil Penarol Evropo. Penarol izgovori Penjarol. Težko krivico bi mu delali, če bi merili njegovo moč in pomembnost po točkah, ki jih je v Evropi dosegel. Vsi evropski strokovnjaki po vrsti pravijo, da je igravna kultura Uruguajcev višja kot naša. Sijajni tehniki so

zelo hitri, ze le fini. A oni, ki so bili pred dvema letoma v Evropi, reprezentanca Uruguaya, so že boljše individualnosti, so bolj močni, znajo bolj streljati in so splošno bolj skušeni. Vsem skupaj pa manjka pravega sistema. V sredi igrišča so neprekosljivi. Bolj ko se pa bližajo nasprotnim vratom, tem bolj se pokažejo njih slabosti; kombinacija preneha, tik pred vratmi pa sploh vas preneha. Oni so pač nogometni umetniki, zgubijo s pretranim igranjem dosti časa in se popolnoma oddaljijo od taktične erte. Izborni so vzgojeni, disciplina na višku, igranje vzorno, da je Penarol enajstotica sama zase, dočim je bil Nacional Montevideo izbrano moštvo Uruguaya. V zadnjih par letih so je višina nogometnega sporta v Evropi zelo dvignila in ni več tista, kot je bila leta 1924. Uruguajci bodo ostali zaenkrat neprimerno boljši tehniki, a ne bodo proti najboljšim moštvom evropskega kontinenta nič opravili, če se ne bodo privadili druge taktike in v splošnem produktivnejšega igravnega sistema. Taktično pravilen zaključek v napadu jim je sploh tuji. V Evropi so se veliko naučili, in prav tako se je Evropa veliko od njih naučila.

Za učiteljstvo

Litiška učiteljsko društvo zbora je v soboto dne 18. junija ob 9.30 opoldne v risalnici državne ga učiteljskega v Ljubljani.

DANES v gostilni »Amerika« na Glincah velik VRTNI KONCERT.

Izjava s katero opozarjam vsakogar, da nisem več plačnik v nikaki zadevi za svojo soprogo Kostanco Heleno Tolan. — Hilarijan Tolan, profesor v pok., Maribor, Marijana ulica 10.

Zahvala.

Podpisana ANTONIJA PIRC, vdova ravnateljice učiteljskega v pokolu v Mariboru, se s tem javno zahvaljuje »Slaviji«, jugoslovanski zavarovalni banki v Ljubljani za kulantno izplačilo življenjskih police pokojnega soproga in jo vsakemu tople priporoča.

Maribor, dne 14. junija 1927.

Antonija Pirc.

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plznju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana Selenburgova 7 Telefon 2966

VENECIN

izredno zdravilna voda proti

reumatizmu in išiasu, zeločnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

dobiva se zopet v vsaki lekarni. Skladišče za grosiste: Isis d. d. Ljubljana.

Razpis.

Uprava Stolne cerkve v Ljubljani razpisuje oddajo zidarskih, kamnoseških, tesarskih, kleparskih, mizarskih, pleskarskih, steklarskih, ključavničarskih in urarskih del ter event. renoviranje zunanjih fresk pri obnovljenju zunanosti »Stolne cerkve« sv. Nikolaja v Ljubljani.

Vsi potrebni pripomočki se dobe od ponedeljka dne 20. junija naprej v Tehničnem biroju arh. IVANA ZUPANA, Gradišče 13.

Zapečatené ponudbe je vložiti najkasneje do 25. junija ob 12. uri podpisanemu uradu.

Uprava Stolne cerkve v Ljubljani, dne 17. junija 1927.

Prvovrstno delo, Zmerne cene, To je naše geslo! KNJIGOVARNICA K. T. D. Črtnilnica in ivernica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Službe iščejo**Hišnik**

BREZ OTROK išče mesta v Mariboru do 1. julija t. l. — Naslov PUCONJA FRANKO, Glavni trg 22, Maribor. 4714

DOBRA POTNICA

ki je že dobro vpeljana po Sloveniji in Hrvaški ter ima mnogo znanja s trgovci in privatniki, želi mesta. Sprejme vsakovrstne predmete. — Naslov v upravi upravi lista pod št. 4737.

OBCINSKI TAJNIK

z večletno prakso, išče službe. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4731.

KNJIGOVODKINJA

z večletno prakso, vajena vseh pisarniških del in korespondence, zlasti pri lesni trgovini, želi premeniti službo. — Vprašanja na upravo pod št. 4724.

Prosle službe

Inteligent. UCENCA boljših staršev — sprejme takoj trgovina s železnino BREZNIK & FRITSCH, Ljubljana.

Lesni manipulant-skladiščnik

izvežban zlasti v nakupu in oddaji tramov kakor tudi rezanega lesa, s se išče za takojšnji nastop. — Ponudbe na Ljubljana, poštni predal 153. 4675

Mlekarja-sirarja

ki razume delati na parne stroje s turbino, sprejme v stalno službo mlekarja. — Ponudbe s pričevili in zahtevo plače je poslati upravi lista pod št. 4679.

Sobarico

pošteno in spretno dekle, ki je izurjena v vseh hišnih poslih, išče HEDVIGA TISL, lekarna k Spasitelju — Koprivnica, Hrvaško. — Mesečna plača 300 do 350 Din. 4656

Učenec

za čevljarja se takoj sprejme. — IVAN TAJC, čev. mojster, Kamnik 31.

Sodeloval bi pri že obstoječi, dobro uvedeni

lesni industriji ali trgovini

z gotovino 100 do 200.000 Din, event. več. Pristopil bi tudi kod družabnik k poselitniku večjih gozdov zaradi skupne predelave. Trd les (bukve in hrast) ima prednost. — Ponudbe pod: »Lesna industrija K-644« na Interreklam d. d., Zagreb, Strossmayerova 6.

KONJSKI HLAPEC

vajen poljskega dela in kosilnega stroja, z večlet. dobr. pričevili, se išče. Ponudbe s priložen. pričevili. Poštnina se vrne. Dopisi brez pričevil se ne upoštevajo. Naslov v upravi »Slovenca« pod: »Kosilni stroj« št. 4709.

Hišnik ali vrtnar

(ali hišnica) oženjen, brez otrok, vajen zelenjadnega vrta in sadjarstva — se sprejme za hišico ¼ ure od Ljubljane. Malo stanovanje, hlev in nekaj sveta za zelenjavo brezplačno. Pripravno za mlajšega vpokojenca, kateri bi ev. opravljal še kako drugo službo, ali za vdovo, katera bi imela veselje za vrt in rejo krave. Naslov v upravi pod št. 4732.

BLAGAJNICARKO

za točilnico sprejme takoj Hotel Štrukelj. 4738

Kovaškega učenca

sprejme KOS IVAN, kovač — Gorenja vas nad Škofjo Loko. 4717

Iščem vodjo

za svoj POLNOJARMENIK. — Mlajši, neoženjen prosilec, strokovnjak, tudi v izdelovanju zabojev, ima prednost. — Oferte z navedbo plačila in čas vstopa naj se pošlje upravi »Slovenca« pod št. 4689.

Stanovanja**Mehlovana soba**

se odda. Hirska ulica 19, II. nadstropje, desno.

Sobico

takoj oddam. KRULC, Reber št. 15/a. 4736

Sostanovanka

boljša, se sprejme. Naslov v upravi lista pod št. 4701

Posestva**Kupim POSESTVO**

pri Ljubljani, blizu postaje, do 50 oralo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Mlekarstvo«.

HIŠA

v Trbovljah 2 blizu občine, cerkve, prodajalne in šole, na jako ugodnem prostoru, naprodaj po ugodni ceni. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3984.

Kdo prodaja

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica 46v

Kdo kupi

Elegant. SPALNICO

novo, moderno, rožnati jesen, najfinije izdelano, po ugodni ceni prodaja IGN. REPŠE — Ljubljana, Poljanska cesta št. 21.

PUCH - AVTO

23 HP, 4 sedežni, general. repariran, ugodno prodaja RUD. SENICA — Žalec.

Za takojšnjo dobavo ima-

mo cirka 30 vagonov hrastovih odpadkov za kurjavo, z žico povezane. Cena po dogovoru. — »ZORA«, parna žaga v Črnomlju. 4005

CENO sta naprodaj dva

dobro ohranjena

vinska soda

po 2000 l vsebine, kakor tudi več manjših vinskih sodov. Vprašanja na gosp. dr. Hans Arko, odvetnika v Kočevju. 4528

ŽENSKO KOLO

močno, v najboljšem stanju, prodam. — ŠIŠKA, Celovška cesta 63, I. nad.

KARFIJOLA

se prodaja poceni v Mariboru, Koroška 77 in na Glavnem trgu pri Josipu Wallner.

PRODAM OPRAVO

za specerijsko in galanterijsko trgovino, novo, za nizko ceno. — Naslov v upravi lista pod št. 4703.

Hrastov vin. sod

prima, 756 litrov, zelo poceni naprodaj. — RUDOLF SMOLEJ, Maribor, Ruška cesta št. 2. 4702

PRODAM MODELE

za izdelavo cementnega strešnika: 1 model za rezan strešnik, 1 model za gladek strešnik s podlagami vred Prodajam tudi na obroke. Jos. CIHLAR, Ljubljana, Vodovodna 1.

Nasla obrt**Volna - bombaž**

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA. Stari trg 12 - Židovska 4.

Kajenje je škodljivo!

Najuspešnejše sredstvo proti kajenju so »Afuma« pastilje. Uspeh zagotovljen. Mala doza 20 Din, vel. 30 Din. Razpošilja agentura »Juniper«, Celje, predal 4.

Lažne tropine

in druga krmila nudi na ceneje A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24, veletrgovina žita in mlekarskih izdelkov.

Stavbno podjetje

ACETTO & drugovi družba s o. z. Maribor, Koroška ul.

KLAVIRJI!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Glasovanje in popravila za Glas. Matice. Kon servatorij in za druge institute se izvršujejo od moje vrste. — Točna po strežba, zmerna cene, tudi na obroke. — Izdelovalce klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hilsnerjeva, ul. 5-L.

NAZNANILO.

Tvrdka Frančiška Novak v Ribnici naznanja cenjenemu občinstvu, da je otvorila v Ribnici poleg že prej obstoječe trgovine z mešanim blagom, še z železnino, cementom, suhim in oljnatimi barvami. — Za cenj. in obilni obisk se najtopleje priporoča. Cene zmernel. Postrežba solidna!

STROJE**kmetij. in druge**

popravlja poceni in solidno KAREL PAVELKA, Ptuj — pri sejmišču, poprej pri glavarstvu. 4712

čevlje

vsake vrste. Vam popravim najceneje: templanje 25 do 35, »foršupe«, 70—100, ter vsa manjša popravila. Tome, Kotnikova ulica, (baraka). 4706

Za vsako**gospodinjo**

je neobhodno potreben »TIROS« izbijač črešnjevih koščic. Stane 6 Din. Preprodajalci popust. Zaloge: »Brezalkoholna produkcija« — Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Vinotoč

vzamem na račun. — Ponudbe se prosi na upravo pod št. »Vinotoč«.

Advokat dr. Dominik Drnovšek

naznanja,

da je otvoril svojo odvetniško pisarno v LAŠKEM (hotel »Savinja« - Pivnica).

Schonka kakao
najcenejši in najizdatnejši!
Zahtevajte ponudbe!
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Fr. Kos, Ljubljana, Židovska 5
Telef. 2293

Znižane cene in največje skladišče dvokoles motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. D. L. tovarna dvokoles in otroš. vozičkov. Ljubljana, Karlovska 4.

Platnena obutev z gumijevimi podplati

svetovne tovarne »Hutchinson« znamke »L'Alge« za dečke, ženske in moške bele, črne in sive ima na zalogi

Kosta Nikolić i drug, Beograd.

Knez Mihajla št. 18. Prodaja samo trgovcem.

Ivan Zakotnik mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrežja hiš, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov

PARNA ŽAGA TOVARNA FURNIRJA

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa
Klein & Stiefel, Fulda
Na velesejmu v Ljubljani
bomo razstavili najnovejše in najboljše stroje za obdelavo lesa v polnem obratu.

Novost! Pogon brez termena!

Obiščite naš prostor 208 Pavli on F. Zastopnik za S. H. S.: Peter Angelo, Ljubljana, Hotel SLON.

Javna dražba

posestva Jerice Rožina v Pudobu pri Starem trgu-Lož

se vrši dne 22. junija 1927.

Potom dražbe bo prodano: Glavno poslopje v Pudobu z mlinom in hlevom, kompletna žaga na vodno silo in druga k glavnemu posloju pripadajoča gospodarska poslopja, kakor: pisarna na lesnem skladišču, hiša za lesno skladišče, dalje k temu posestvu pripadajočih sto parcel, nahajajočih se v katastrskih občinah: Pudob, Igavas, Nadlesk (travniki, njive, gozdovi).

Posestvo se bo prodajalo najprvo po parcelah in potem skupno po vložkih.

Ako bi za skupno ceno celega vložka ne bilo nobenega reflektanta, tedaj šele obvelja združba posameznih parcel. —

Da pa se bodo mogli dražbe udeležiti tudi dotičniki, ki ne razpolagajo z zadostno gotovino, jim bo Vzemajna posojilnica na dan dražbe dala na razpolago potrebno gotovino v obliki posojila, ako se ji bo nudila zadostna varnost. Ta posojila bodo obvezanci lahko odplačevali Vzemajni posojilnici v polletnih obrokih. —

Drugi pogoji dražbe so razvidni pri okrajnem sodišču v Ložu.

Zahtevajte v vseh trgovinah samo

„ORCO“

najboljši švicarski sir. Zastopstvo:

Fr. Srdar & Co., Zagreb, Gjuro Detelića prilas 79.



Najboljši šivalni stroj

je edino le

GRITZER IN ADLER

za dom, obrt in

industrijo ter švi-

carski pletilni stroj

„DUBIED“

Istotam v zalogi

pisalni stroji

„URANIA“

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika sa vedo

Najlepše opreme. Nizke cene.

Tudi na mesečna odplačila.

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“ ČAŠE

in aparati za vkuhanje najzanesljivejši. Zato dobra gospodinja zahteva in trgovec prodaja samo Weck-a.

Tovarniška zaloga: Ljubljana, Krovov trg 10/1. Pri trvdki Fructus.

— Znatno znižane cene. —

Išče se za trvdko v Dalmaciji samost. knjigovodja (bilancist)

z znanjem hrvatskega in nemškega jezika ter nekaj korespondence. Stanovanje brezplačno. Ponudbe s pogoji, navedbo šolske izobrazbe in dosedanje službe na upravo »Slovenca« pod št. »TRGO. VINA Z VINOM 4584«. Nastop takoj.

Ceneše kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri

I. TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17

Klobuke, slamnike

in razno modno blago nudi najceneje

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Radi prezidave izredno nizke cene.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki Priporočajte tudi njegov oglasni del



Potrtega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da mi je moj nadvse ljubljani soprog, gospod

Ivan Uršič

jetniški paznik v pokoju

danes zjutraj ob pol dveh po težki in mučni bolezni, v starosti 62 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek 16. junija ob 6 popoldne iz mrtvašnice dež. bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. junija 1927.

Žalujoča soproga MARIJA.



Vsem sorodnikom in znancem naznanjam žalostno vest, da je moj brat, gospod

Blaž Jernejc

dne 14. junija po dolgotrajni bolezni, v 86. letu starosti, previden s tolažili sv. vere vdano umrl.

Pogreb bo v četrtek 16. junija ob 3 popoldne iz hiralnice k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. junija 1927.

Marija Blas.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naš ljubljani soprog, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

dr. Rupert Celestina

deželnosodni svetnik

v sredo dne 15. junija t. l. po dolgi, trpljenjapolni bolezni, previden s sv. zakramenti mirno preminul. Pogreb draga pokojnika bo v petek dne 17. junija 1927 ob 5 popoldne iz Stare poti št. 2 na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. junija 1927.

ANTONIJA CELESTINA, soproga.

MLADA, VLASTA, MIRAN, otroci — in ostalo sorodstvo.